

Παραδοτέο 4.3

Έκθεση

Αντικτύπου

Πίνακας Περιεχομένων

01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
Αντικείμενο της αξιολόγησης.....	3
Εταίροι.....	5
02 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	7
2.1 Ο ρόλος και η μεθοδολογία του UNIMIB.....	7
2.2 SIM - Θεωρία της Αλλαγής	10
2.3 SIM - Πλαίσιο Αντικτύπου	12
2.4 Εργαλεία και στρατηγική συλλογής δεδομένων	17
03 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ SIM - ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	21
3.1 Εκπαίδευση	23
3.1.1 Βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες	24
3.1.2 Βελτιωμένες τεχνικές δεξιότητες	24
3.1.3 Εκπαιδευτική καινοτομία	25
3.1.4 Ανάλυση των ποιοτικών απαντήσεων ανοιχτού τύπου στις φάσεις T1 και T2	28
3.1.5 Ευρήματα αξιολόγησης για την Εκπαίδευση	28
3.2 Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση	29
3.2.1 Αυξημένη πρόσβαση στην απασχόληση	29
3.2.2 Βελτιωμένες στρατηγικές ΕΚΕ	33
3.2.3 Ευρήματα αξιολόγησης για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Απασχόληση	35
3.3 Τοπική Ανάπτυξη.....	36
3.3.1 Βελτιωμένη δέσμευση ιδιωτικού/δημόσιου τομέα.....	36
3.3.2 Βελτιωμένη δέσμευση της κοινότητας.....	38
3.3.3 Δημιουργία δικτύων	39
3.3.4 Ευρήματα αξιολόγησης για την Τοπική Ανάπτυξη.....	41

3.4 Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση.....	42
3.4.1 Δυνατότητα αναπαραγωγής.....	42
3.4.2 Έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ.....	44
3.4.3 Ευρήματα αξιολόγησης για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Επέκταση.....	45
3.5 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων.....	47
04 ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	54

01 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αντικτύπου του προγράμματος SIM (Social Impact Manager), το οποίο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου. Το έγγραφο υιοθετεί μια συνειδητά αναλυτική προσέγγιση, με στόχο τη συστηματική παρουσίαση των στοιχείων που συλλέχθηκαν μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης. Παράλληλα, περιλαμβάνει μια τελική ενότητα συζήτησης που παρέχει μια πιο αφηγηματική και ερμηνευτική ανάγνωση των αποτελεσμάτων συμβάλλοντας έτσι σε μια ευρύτερη παρουσίαση τους.

Η έκθεση ξεκινά με μια περιγραφή του έργου και έναν σαφή ορισμό του αντικειμένου της αξιολόγησης περιγράφοντας τι αξιολογείται και το πεδίο εφαρμογής της ανάλυσης.

Το δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζει λεπτομερώς τη μεθοδολογική προσέγγιση που υιοθετήθηκε. Η αξιολόγηση βασίζεται στη μεθοδολογία Biscozza, ενσωματώνοντας τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά στοιχεία, και είναι δομημένη γύρω από τη Θεωρία της Αλλαγής και το Πλαίσιο Αντικτύπου του έργου. Το τελευταίο προσδιορίζει τέσσερις (4) κύριους τομείς αποτελεσμάτων (Εκπαίδευση, Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση, Τοπική Ανάπτυξη, καθώς και Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση) που καθοδηγούν τη συνολική δομή της ανάλυσης. Η ενότητα περιγράφει επίσης τα κύρια εργαλεία συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων ερευνών των συμμετεχόντων/-χουσών (T1 και T2), ερευνών επιχειρήσεων, ανάλυσης δικτύων και εσωτερικών βάσεων δεδομένων του έργου.

Το τρίτο κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί τον πυρήνα της έκθεσης, παρουσιάζει όλα τα ποσοτικά και ποιοτικά αποτελέσματα και στη συνέχεια οργανώνεται γύρω από τους τέσσερις τομείς αποτελεσμάτων. Για κάθε τομέα, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται μέσω ενός συνδυασμού ποσοτικών στοιχείων (με βάση συγκεκριμένους δείκτες) και ποιοτικής ανάλυσης επισημαίνοντας τα κύρια ευρήματα που προκύπτουν από τα δεδομένα.

Τέλος, η έκθεση ολοκληρώνεται με μια ενότητα συζήτησης που συνθέτει και ερμηνεύει τα αποτελέσματα σε μια πιο αφηγηματική μορφή. Αυτή η ενότητα έχει σχεδιαστεί με σκοπό να παρέχει μια πιο συνοπτική και ερμηνευτική επισκόπηση των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου του έργου λειτουργώντας συμπληρωματικά προς τις λεπτομερέστερες αναλυτικές ενότητες.

Η ανάλυση που παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση μπορεί να συμπληρωθεί περαιτέρω από τον διαδραστικό πίνακα ελέγχου (dashboard) που είναι διαθέσιμος στον παρακάτω σύνδεσμο, ο οποίος παρέχει μια οπτική και δυναμική απεικόνιση των κύριων δεδομένων και αποτελεσμάτων που εξετάζονται. Επιπλέον, οι αναγνώστες/-στριες που ενδιαφέρονται κυρίως για μια πιο ερμηνευτική προσέγγιση (συμπεριλαμβανομένης της ευρύτερης σημασίας των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου τους) καλούνται να ανατρέξουν στις ενότητες «ευρήματα αξιολόγησης» των υποκεφαλαίων 3.1.5, 3.2.3, 3.3.4 και 3.4.3 και στο κεφάλαιο 4 «συζήτηση και συμπεράσμα», όπου τα ευρήματα συντίθενται και συζητούνται με πιο διαλογικό και ολοκληρωμένο τρόπο.

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiZmM1MjY1MTYtYmMzYS00ODBiLThkNDMtNmYwZTYwYjdhMjk3liwidCI6ImE0MDZkY2ZmLTAwNTktNDIzYi1iOWE1LTlkYTQyNDNkN2VkMyIsImMiOjI9>

Αντικείμενο της αξιολόγησης

Η παρούσα έκθεση αντικτύπου, η οποία αποτελεί το τελικό παραδοτέο του έργου SIM, αναλύει τα αποτελέσματα

που επιτεύχθηκαν μέσω των δραστηριοτήτων του έργου και αξιολογεί τη συμβολή τους στους επιδιωκόμενους στόχους και αποτελέσματα.

Το SIM, ακρωνύμιο του Social Impact Manager, στοχεύει στην ανάπτυξη ενός υβριδικού και πολυδιάστατου επαγγελματικού προφίλ με ένα σύνολο δεξιοτήτων που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίζουν τις επιχειρήσεις στην ενίσχυση των πρακτικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), ιδίως σε σχέση με την ανάπτυξη της κοινότητας.

- Το έργο επιδιώκει την επίτευξη αυτού του στόχου μέσω της δομημένης συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και επιχειρήσεων σε πέντε (5) χώρες-στόχους: Ιταλία, Κροατία, Ελλάδα, Γαλλία και Αυστρία.
- Ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2023 και ολοκληρώνεται τον Μάιο του 2026.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός, σύμφωνα με τη συμφωνία επιχορήγησης, ανέρχεται σε 1.270.366,00 €.

Το έργο SIM αναπτύχθηκε σε τέσσερις (4) κύριες φάσεις:

1. Δέσμευση (Engage) – Αυτή η φάση περιλάμβανε ερευνητικές δραστηριότητες με στόχο την αξιολόγηση των αναγκών των επιχειρήσεων και των τοπικών κοινοτήτων, καθώς και την ανάπτυξη μιας στρατηγικής δέσμευσης και τη δημιουργία τοπικών δικτύων SIM.
2. Σχεδιασμός (Design) – Σε αυτή τη φάση, καθορίστηκαν οι δεξιότητες, οι μέθοδοι και τα μαθησιακά αποτελέσματα του αναλυτικού προγράμματος SIM, και σχεδιάστηκαν από κοινού τα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιούνταν στις πέντε χώρες-στόχους.
3. Ενδυνάμωση (Empower) – Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, οι εταίροι του έργου υλοποίησαν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα SIM, το οποίο απευθυνόταν τόσο σε νέους/-ες πτυχιούχους όσο και σε ενήλικες επαγγελματίες. Το εν λόγω πρόγραμμα στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των συμμετεχόντων/-χουσών να συνεργάζονται με επιχειρήσεις στον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών δέσμευσης της κοινότητας σε τοπικό επίπεδο.
4. Αξιολόγηση & Αξιοποίηση (Evaluate & Exploit) – Η τελική φάση εστιάζει στην αξιολόγηση του αντικτύπου του έργου SIM σε διάφορα επίπεδα και στην ενίσχυση των συνεργασιών και των συμμαχιών με τοπικούς και ευρωπαϊκούς φορείς προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η πιθανή επέκταση των αποτελεσμάτων του έργου.

Ο/Η Διαχειριστής/-στρια Κοινωνικού Αντικτύπου (Social Impact Manager) προσεγγίζεται ως ένας αναδυόμενος επαγγελματικός ρόλος, ο οποίος διαθέτει τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των τοπικών τους κοινοτήτων συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων. Απώτερη φιλοδοξία του έργου είναι να δώσει τη δυνατότητα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να διαδραματίσουν πιο δυναμικό ρόλο στην αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων της εποχής μας, με την υποστήριξη εσωτερικών επαγγελματιών – των Διαχειριστών/-στριών Κοινωνικού Αντικτύπου – οι οποίοι/-ες έχουν εκπαιδευτεί ώστε να δημιουργούν συνεργασίες εντός των τοπικών κοινοτήτων και να σχεδιάζουν βιώσιμες λύσεις για την κάλυψη των τοπικών αναγκών.

Το έργο είναι δομημένο σε τέσσερα (4) Πακέτα Εργασίας (Work Packages), δύο από τα οποία αποτελούν το κύριο αντικείμενο της παρούσας έκθεσης αντικτύπου (ΠΕ2 και ΠΕ3), ενώ τα υπόλοιπα δύο αφορούν λειτουργίες σχεδιασμού και διοίκησης (ΠΕ1 και ΠΕ2). Συγκεκριμένα:

- ΠΕ2 – Ανάλυση Πλαισίου: Αναλύεται συνοπτικά για να αξιολογηθεί εάν η ανάλυση πλαισίου ανταποκρίνεται στους δείκτες διασφάλισης ποιότητας.

- ΠΕ3 – Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα SIM: Αντιπροσωπεύει τον πυρήνα των δραστηριοτήτων του έργου και, ως εκ τούτου, αποτελεί το κύριο αντικείμενο της παρούσας έκθεσης.

Κεντρικό στοιχείο του έργου είναι το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα SIM, ένας κύκλος μαθημάτων διάρκειας 150 ωρών που συνδυάζει θεωρητικά μαθήματα, εργασίες, hackathon και ατομική μελέτη. Σχεδιάστηκε με σκοπό να συνδέσει την ακαδημαϊκή μάθηση με τις προκλήσεις του πραγματικού κόσμου. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι δομημένο γύρω από πέντε (5) βασικές ενότητες: Εταιρική Διακυβέρνηση και Στρατηγική, Εδαφική Ανάλυση, Δέσμευση των Ενδιαφερόμενων Μερών, Διαχείριση Έργων, καθώς και Εκτίμηση Αντικτύπου και Υποβολή Εκθέσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βιωματική και πρακτική μάθηση. Κάθε χώρα διοργάνωσε ένα τοπικό hackathon με τη συμμετοχή τουλάχιστον τριάντα (30) ατόμων στο οποίο διεπιστημονικές ομάδες εργάστηκαν πάνω σε πραγματικές προκλήσεις που προτάθηκαν από επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Παράλληλα, υλοποιήθηκαν σχήματα συνεργασίας για τη σύνδεση εκπαιδευόμενων, επιχειρήσεων και τοπικών κοινοτήτων στα οποία συμμετείχαν τουλάχιστον πέντε (5) οργανισμοί ανά χώρα και τα οποία αποσκοπούσαν στην ανάπτυξη περίπου δεκαπέντε (15) κοινοτικών πρωτοβουλιών σε όλο το δίκτυο των εταιρών. Τέλος, το πρόγραμμα περιλάμβανε την εκπόνηση τελικών εργασιών, οι οποίες εδραίωσαν τις λύσεις που συνδιαμορφώθηκαν κατά την εκπαίδευση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, συνέβαλαν στην ενεργοποίηση περαιτέρω συνεργασιών ή επαγγελματικών ευκαιριών.

Εταίροι

Μέσω της σύμπραξης δεκατεσσάρων (14) εταιρών από επτά (7) χώρες της ΕΕ, το έργο SIM συγκεντρώνει ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και παρόχους ΕΕΚ, δίκτυα και πλατφόρμες επιχειρήσεων, καθώς και επιχειρήσεις και οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης. Ο πλήρης κατάλογος των εταιρών παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα.

Εταίρος	Ακρωνύμιο	Χώρα
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	ΠαΠελ	Ελλάδα
UNIVERSITE PARIS I PANTHEON-SORBONNE	UP1	Γαλλία
SVEUCILISTE U RIJECI EKONOMSKI FAKULTE	UniRi	Κροατία
UNIVERSITA' DEGLI STUDI DI MILANO-BICOCCA	UNIMIB	Ιταλία
DIE BERATER UNTERNEHMENSBERATUNGS GESELLSCHAFT MBH	Db	Αυστρία
ΚΜΟΡ - ΚΟΜΒΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΚΜΟΡ ΕΙΗ	Ελλάδα
PROJECT SCHOOL SRL	PROJECT SCHOOL	Ιταλία
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΒΕ	Ελλάδα

CHAMBRE FRANCAISE DE L'ECONOMIE SOCIALE ET SOLIDAIRE	ESS FRANCE	Γαλλία
MREZA ZNANJA	MZ	Κροατία
MANAGERITALIA SERVIZI SRL	MSS	Ιταλία
PLATTFORM FUR BERUFSBEZOGENE ERWACHSENENBILDUNG	PdE	Αυστρία
EUROPEAN UNIVERSITIES CONTINUING EDUCATION NETWORK AISBL	EUCEN	Βέλγιο
MOMENTUM MARKETING SERVICES LIMITED	MMS	Ιρλανδία

02 | ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η έννοια της αξιολόγησης του κοινωνικού αντικτύπου είναι ουσιαστικής σημασίας για την κατανόηση των ευρύτερων αποτελεσμάτων των έργων, των προγραμμάτων και των πολιτικών, πέρα από τα καθαρά οικονομικά αποτελέσματα. Πριν από την παρουσίαση του συγκεκριμένου μοντέλου αξιολόγησης αντικτύπου του SIM είναι απαραίτητο να παράσχουμε μια επισκόπηση του τι σημαίνει κοινωνικός αντίκτυπος και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για την αξιολόγησή του. Η ενότητα αυτή προσφέρει μια συνοπτική και προσιτή ανάλυση, με περαιτέρω αναφορές διαθέσιμες στη βιβλιογραφία για όσους/-σες ενδιαφέρονται για μια βαθύτερη διερεύνηση του θέματος.

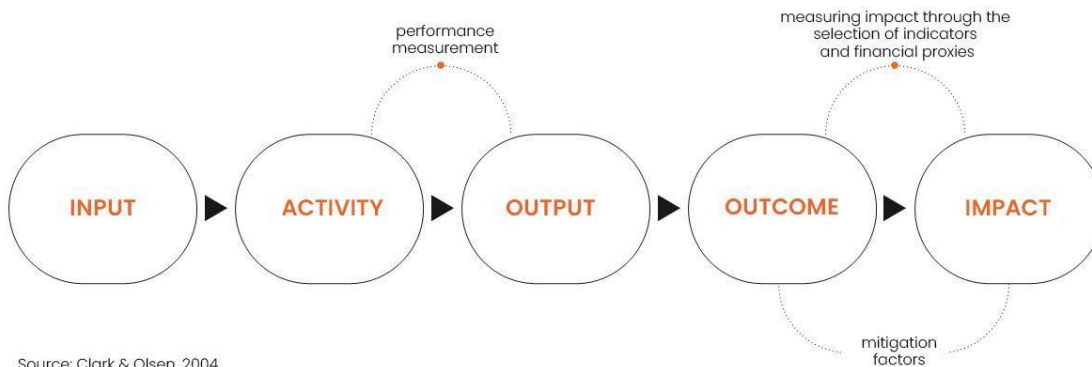
Η πρόκληση της μέτρησης του αντικτύπου έγκειται στην υπέρβαση της παραδοσιακής, μονοδιάστατης αντίληψης της αξίας ως αμιγώς οικονομικής και στην επέκτασή της ώστε να περιλαμβάνει κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις. Ιστορικά, η μέτρηση της απόδοσης είχε κυρίως οικονομικό προσανατολισμό, αλλά η αξιολόγηση του αντικτύπου στοχεύει στην καταγραφή του πλήρους φάσματος των αποτελεσμάτων που παράγει μια πρωτοβουλία. Είτε πρόκειται για έναν οργανισμό, μια δημόσια πολιτική ή ένα κοινωνικό πρόγραμμα, η αξιολόγηση αντικτύπου επιδιώκει να αναγνωρίσει οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές αλλαγές παρέχοντας έτσι μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση των μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Παρά την αυξανόμενη παρουσία της αξιολόγησης αντικτύπου στον ακαδημαϊκό και δημόσιο λόγο, ο σχεδιασμός πολιτικών και προγραμμάτων εξακολουθεί να στερείται τυποποιημένων εργαλείων για την αποτελεσματική αξιολόγηση κοινωνικών και περιβαλλοντικών παρεμβάσεων. Οι τεχνικές αξιολογήσεις είναι επομένως κρίσιμες για την κάλυψη αυτού του μεθοδολογικού κενού. Οι εν λόγω μελέτες χρησιμοποιούν προηγμένα εννοιολογικά και αναλυτικά εργαλεία για την επιστημονική καταγραφή θετικών κοινωνικών αποτελεσμάτων αναδεικνύοντας την πολυδιάστατη αξία τους σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Εκτός από την κύρια λειτουργία της επαλήθευσης των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και της καθοδήγησης μελλοντικών παρεμβάσεων, η αξιολόγηση αντικτύπου ωφελεί επίσης τους οργανισμούς με διάφορους τρόπους. Πρώτον, η διαδικασία καθορισμού ενός μοντέλου αξιολόγησης επιτρέπει στους οργανισμούς να διεξάγουν εσωτερικές αυτοαξιολογήσεις, να βελτιώνουν τις στρατηγικές τους και να υιοθετούν πιο αποτελεσματικές προσεγγίσεις διαχείρισης. Δεύτερον, με τη συνεχή επικαιροποίηση των συνθηκών βάσης (baseline), οι οργανισμοί αποκτούν βαθύτερη γνώση σε πραγματικό χρόνο για τις εξελισσόμενες κοινωνικές ανάγκες. Αυτό επιτρέπει διορθωτικές κινήσεις κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αντί να βασιζόμαστε αποκλειστικά σε αξιολογήσεις μετά την υλοποίηση. Στην ουσία, η αξιολόγηση αντικτύπου είναι αφενός ένα στρατηγικό εργαλείο για μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και αφετέρου ένας πρακτικός μηχανισμός για τη βελτίωση των τρεχουσών πρωτοβουλιών.

2.1 Ο ρόλος και η μεθοδολογία του UNIMIB

Το UNIMIB διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο έργο SIM, καθώς χρησιμοποιεί μια μεθοδολογία για την ανάπτυξη και τη βελτίωση πλαισίων παρακολούθησης του αντικτύπου, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στην αξιολόγηση της ανάπτυξης ικανοτήτων και της ψηφιοποίησης για οργανισμούς κοινωνικής οικονομίας. Αυτή η προσέγγιση βασίζεται σε αυστηρή συλλογή δεδομένων, ολοκληρωμένη δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών και καινοτόμες αναλύσεις

διασφαλίζοντας ότι οι αξιολογήσεις αντικτύπου παρέχουν αξιοποιήσιμες γνώσεις και σαφή κατανόηση των αποτελεσμάτων του έργου.

Το UNIMIB ξεκινά με έναν δομημένο σχεδιασμό του πλαισίου αντικτύπου, ο οποίος είναι ζωτικής σημασίας για την καταγραφή των ποικίλων επιδράσεων του έργου SIM σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Αυτή η φάση περιλαμβάνει την εφαρμογή των αρχών της Θεωρίας της Αλλαγής, οι οποίες χαρτογραφούν τις αναμενόμενες διαδρομές μέσω των οποίων οι δραστηριότητες του έργου οδηγούν στα επιθυμητά αποτελέσματα και επιδράσεις. Οι εν λόγω αρχές βοηθούν στον προσδιορισμό σχετικών Βασικών Δεικτών Απόδοσης (KPI) για κάθε διάσταση αντικτύπου διασφαλίζοντας ότι είναι μετρήσιμοι, σχετικοί και σαφώς συνδεδεμένοι με τους ευρύτερους στόχους του έργου και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών.

Source: Clark & Olsen, 2004

Σχήμα 1 - Η αλυσίδα αντικτύπου (Clark, C., Rosenzweig, W., Long, D., & Olsen, S. (2004). Double bottom line project report: assessing social impact in double bottom line ventures)

Η αλυσίδα αντικτύπου παρέχει αρχικά στοιχεία για τη συνολική αλλαγή (τομείς αποτελεσμάτων) που προκύπτει από τις δραστηριότητες και τα παραδοτέα του έργου και επιτρέπει την ερμηνεία αυτής της αλλαγής σε διαφορετικές κλίμακες – ατομική, κοινοτική, κοινωνική – αναδεικνύοντας τη διαφορετική αλλά ολοκληρωμένη φύση των συστατικών μερών της.

Ειδικότερα, ο ορισμός της αλυσίδας αντικτύπου ξεκινά με την ανάλυση των κύριων ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders) που εμπλέκονται στο έργο, τον ορισμό των παραδοτέων (outputs) του έργου και τη σύγκρισή τους με τα αποτελέσματα (outcomes) – τα οποία είναι οι αναμενόμενες μεσοπρόθεσμες έως μακροπρόθεσμες αλλαγές. Η ανάλυση του UNIMIB χωρίζεται επομένως σε δύο μακρο-φάσεις: την ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη και την ποσοτική ανάλυση των δεικτών που συνδέονται με κάθε αποτέλεσμα που προσδιορίστηκε.

Μόλις επιτευχθεί η αλληλουχία «ενδιαφερόμενο μέρος > παραδοτέο > αποτέλεσμα», κάθε προσδιορισμένη αλλαγή συνδέεται με δείκτες και χρηματοοικονομικά μεγέθη που εκφράζουν την αξία της συνθέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη συνολική κοινωνική αξία που μπορεί να δημιουργηθεί από παρεμβάσεις διαφορετικής κλίμακας και φύσης. Η κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική αξία που επισημαίνεται θα συνδεθεί στη συνέχεια κατάλληλα με διεθνώς αναγνωρισμένα συστήματα μέτρησης, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων στο πλαίσιο της μεθοδολογίας του UNIMIB είναι ολοκληρωμένες ενσωματώνοντας τόσο πρωτογενή δεδομένα από έρευνες και συνεντεύξεις με ενδιαφερόμενα μέρη όσο και δευτερογενή δεδομένα από υπάρχουσες έρευνες σχετικές με το Οικοσύστημα Κοινωνικής Οικονομίας. Το UNIMIB χρησιμοποιεί ένα συνδυασμό ποσοτικών μεθόδων, όπως η στατιστική ανάλυση και η αξιολόγηση τάσεων, και ποιοτικών στοιχείων από

συμμετοχικές προσεγγίσεις, ώστε να διασφαλίσει μια εμπειριστατωμένη κατανόηση τόσο των αριθμητικών δεδομένων όσο και των αφηγηματικών πλαισίων.

Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της προσέγγισης, η οποία περιλαμβάνει διαδραστικά εργαστήρια και ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups) με εταίρους του έργου, τοπικές κοινότητες, εμπειρογνώμονες του κλάδου και άλλους αρμόδιους φορείς. Αυτή η συμμετοχική διαδικασία είναι κρίσιμης σημασίας για την από κοινού ανάπτυξη του πλαισίου αντικτύπου, διότι επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεισφέρουν άμεσα στη διαμόρφωση των Βασικών Δεικτών Απόδοσης (KPI) και των κριτηρίων αξιολόγησης διασφαλίζοντας έτσι ότι το πλαίσιο αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις ανάγκες και τις προοπτικές τους.

Ένα πλαίσιο παρακολούθησης αντικτύπου είναι μια δομημένη προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τη συστηματική αξιολόγηση και τεκμηρίωση των επιδράσεων και των αποτελεσμάτων έργων ή πρωτοβουλιών, ιδίως εκείνων που στοχεύουν στη δημιουργία κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών αλλαγών. Το πλαίσιο αυτό αποτελεί θεμελιώδες εργαλείο για τους/τις διαχειριστές/-στριες έργων (project managers), τους/τις υπεύθυνους/-νες χάραξης πολιτικής και τα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα επιδιωκόμενα οφέλη κάθε πρωτοβουλίας υλοποιούνται και διατηρούνται διαχρονικά. Παρέχει τους δείκτες και τη μεθοδολογία για τη μέτρηση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων και προσφέρει επίσης μια ολοκληρωμένη εικόνα του τρόπου με τον οποίο τα εν λόγω αποτελέσματα ευθυγραμμίζονται με τους γενικούς στόχους ενός έργου.

Ο πυρήνας ενός πλαισίου παρακολούθησης αντικτύπου έγκειται στην ικανότητά του να συνδέει τις εισροές του έργου (τους πόρους που διατίθενται για ένα έργο) και τις δραστηριότητες (τα καθήκοντα και τις λειτουργίες που εκτελούνται) με τις εκροές (τα άμεσα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του έργου) και, εν τέλει, με ευρύτερα αποτελέσματα και επιδράσεις. Αυτές οι επιδράσεις αντικατοπτρίζουν τις μακροπρόθεσμες αλλαγές και τα οφέλη που προκύπτουν λόγω του έργου, τα οποία μπορεί να είναι κοινωνικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά ή πολιτιστικά. Για παράδειγμα, σε ένα έργο βιωσιμότητας, οι επιδράσεις μπορεί να περιλαμβάνουν τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τη βελτίωση της ευημερίας της κοινότητας ή των οικονομικών συνθηκών για τους τοπικούς πληθυσμούς.

Για να είναι αποτελεσματικό, ένα πλαίσιο παρακολούθησης αντικτύπου πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια και να ευθυγραμμίζεται με τους στόχους του έργου από την αρχή. Συνήθως περιλαμβάνει διάφορα βασικά στοιχεία τα οποία συνοψίζονται ως εξής:

- Καθορισμός αποτελεσμάτων: Σαφής καθορισμός των στόχων που επιδιώκει να πετύχει το έργο.
- Επιλογή δεικτών: Προσδιορισμός συγκεκριμένων, μετρήσιμων δεικτών που μπορούν να παράσχουν στοιχεία για την πρόοδο προς την επίτευξη αυτών των στόχων.
- Συλλογή δεδομένων: Συστηματική συλλογή δεδομένων για την παρακολούθηση αυτών των δεικτών διαχρονικά.
- Ανάλυση και αναφορά: Ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων για την αξιολόγηση της προόδου και αναφορά των ευρημάτων στα ενδιαφερόμενα μέρη με διαφανή και προσβάσιμο τρόπο.

Ένα άρτια εφαρμοσμένο πλαίσιο παρακολούθησης αντικτύπου είναι δυναμικό και προσαρμοστικό και μπορεί να ανταποκρίνεται σε νέα δεδομένα και μεταβαλλόμενες συνθήκες. Επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα μέρη να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις με βάση εμπειρικά στοιχεία μεγιστοποιώντας έτσι την αποτελεσματικότητα του έργου και διασφαλίζοντας τη λογοδοσία. Επιπλέον, διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών, από τις ομάδες του έργου έως τους φορείς χρηματοδότησης και τα μέλη της κοινότητας, προωθώντας μια κοινή

κατανόηση των επιτευγμάτων και των προκλήσεων του έργου. Τέτοια πλαίσια, συνδέοντας τις δραστηριότητες του έργου άμεσα με ποσοτικοποιήσιμες επιδράσεις, όχι μόνο αποδεικνύουν την αξία του έργου, αλλά και καθοδηγούν τις συνεχείς βελτιώσεις και τις στρατηγικές επέκτασης. Ουσιαστικά, ένα πλαίσιο παρακολούθησης αντικτύπου είναι ένα απαραίτητο εργαλείο μέτρησης, που αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της διαχείρισης έργων και του στρατηγικού σχεδιασμού, και είναι αναπόσπαστο μέρος της επίτευξης και της απόδειξης της επιτυχίας ενός έργου.

Αν και η Κοινωνική Απόδοση της Επένδυσης (SROI) εξετάστηκε ως προσέγγιση για την εκτίμηση του αντικτύπου του έργου SIM, δεν εφαρμόστηκε στην συγκεκριμένη περίπτωση για διάφορους μεθοδολογικούς και λειτουργικούς λόγους.

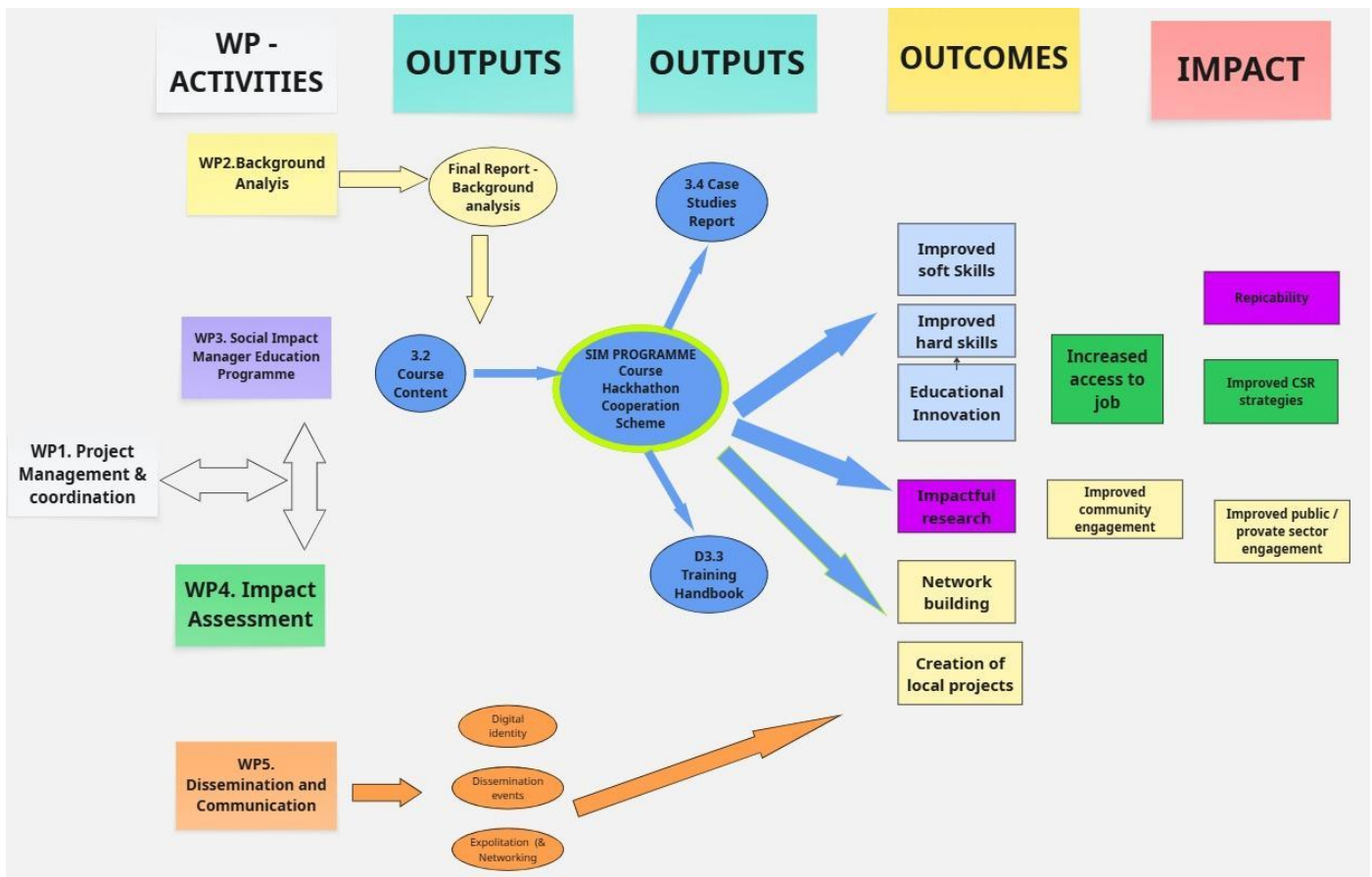
Πρώτον, ένα σημαντικό μέρος των αποτελεσμάτων που παρήγαγε το έργο SIM είναι ποιοτικής και συμπεριφορικής φύσης και βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε αλλαγές που ανέφεραν οι ίδιοι/-διες οι συμμετέχοντες/-χουσες (π.χ. ανάπτυξη δεξιοτήτων, αλλαγές στη στάση και αντιλαμβανόμενη επαγγελματική ικανότητα). Αυτού του είδους τα αποτελέσματα, αν και εξαιρετικά συναφή από την άποψη του αντικτύπου, δεν προσφέρονται εύκολα για αξιόπιστη οικονομική αποτίμηση χωρίς να εισάγεται υψηλός βαθμός υποκειμενικότητας.

Δεύτερον, πολλά από τα αποτελέσματα που εντοπίστηκαν είναι προσανατολισμένα στη διαδικασία και αφορούν ενδιάμεσες αλλαγές (όπως η δημιουργία δικτύων, η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και η ανάπτυξη ικανοτήτων), οι οποίες θα απαιτούσαν μια μακροπρόθεσμη εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση για να μεταφραστούν αξιόπιστα σε μετρήσιμες και οικονομικά αποτιμήσιμες επιδράσεις. Μια τέτοια αξιολόγηση υπερέβαινε το χρονικό και επιχειρησιακό πεδίο εφαρμογής του παρόντος έργου.

Τρίτον, η στρατηγική συλλογής δεδομένων έδωσε προτεραιότητα στη δέσμευση των συμμετεχόντων/-χουσών και στην εμπειρία των χρηστών/-στριών, οι οποίες αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες επιτυχίας στις πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν κυρίως από άμεσους/-σες ωφελούμενους/-νες σε εθελοντική βάση και δεν επιβλήθηκε υποχρεωτική παροχή δεδομένων. Αν και η προσέγγιση αυτή εξασφάλισε υψηλότερη ποιότητα δέσμευσης και συμμετοχής, περιόρισε τη δυνατότητα συλλογής των δομημένων και ολοκληρωμένων συνόλων δεδομένων που απαιτούνται για μια αξιόπιστη ανάλυση SROI.

Υπό το πρίσμα αυτών των παραμέτρων, η προσέγγιση που βασίζεται στη Θεωρία της Αλλαγής (Theory of Change - ToC) χωρίς χρηματοοικονομική αποτίμηση θεωρήθηκε η πλέον κατάλληλη και μεθοδολογικά ορθή επιλογή. Η εν λόγω προσέγγιση επιτρέπει μια συνεπή και αξιόπιστη αξιολόγηση του αντικτύπου του έργου κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του αποτυπώνοντας πολυδιάστατες αλλαγές σε άτομα, οργανισμούς και τοπικά οικοσυστήματα, χωρίς να επεκτείνει υπερβολικά τις αναλυτικές παραδοχές που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική αποτίμηση.

2.2 SIM - Θεωρία της Αλλαγής

Το πλαίσιο που υιοθετείται σε αυτή την έκθεση βασίζεται στη Θεωρία της Αλλαγής (ToC) που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου SIM, η οποία παρέχει μια δομημένη αναπαράσταση του τρόπου με τον οποίο οι δραστηριότητες του έργου αναμένεται να δημιουργήσουν βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αλλαγές. Η εν λόγω θεωρία συνδέει τα διάφορα Πακέτα Εργασίας (ΠΕ) και τα σχετικά παραδοτέα τους σε μια συνεκτική διαδρομή αντικτύπου διαρθρώνοντας τις εισροές και τις δραστηριότητες του έργου σε εκροές, αποτελέσματα και, τελικά, σε ευρύτερες συστημικές επιδράσεις.

Η διαδικασία ξεκινά με το ΠΕ2 – **Ανάλυση Πλαισίου**, το οποίο παράγει αναλυτικά παραδοτέα με στόχο τον προσδιορισμό των αναγκών των επιχειρήσεων και των τοπικών κοινοτήτων και τον καθορισμό της βάσης γνώσεων για το έργο. Αυτά τα παραδοτέα διαμόρφωσαν τον σχεδιασμό της παρέμβασης και διασφάλισαν την ευθυγράμμιση της με πραγματικές και συγκεκριμένες για το πλαίσιο προκλήσεις.

Βασιζόμενο σε αυτό, το ΠΕ3 – **Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Social Impact Manager** μετατρέπει αυτές τις γνώσεις σε συγκεκριμένα εκπαιδευτικά αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου του μαθήματος, του εκπαιδευτικού υλικού και των στοιχείων που βασίζονται στην πρακτική, όπως hackathons και σχήματα συνεργασίας. Τα βασικά παραδοτέα αυτής της φάσης (όπως το μάθημα SIM, η έκθεση μελετών περίπτωσης και το εγχειρίδιο εκπαίδευσης (π.χ. D3.3) αποτελούν τον κεντρικό μηχανισμό μέσω του οποίου το έργο ενεργοποιεί την αλλαγή.

Αυτές οι δραστηριότητες υποστηρίζονται από το **ΠΕ1 – Διαχείριση και Συντονισμός Έργου**, που εξασφαλίζει τη συνολική συνοχή, και από το **ΠΕ5 – Διάδοση και Επικοινωνία**, το οποίο επεκτείνει την εμβέλεια του έργου μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης, δικτύωσης και δέσμευσης. Παράλληλα, το **ΠΕ4 – Εκτίμηση Αντικτύπου** παρέχει το αναλυτικό πλαίσιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Στο επίκεντρο αυτού του πλαισίου βρίσκεται το ίδιο το πρόγραμμα SIM, το οποίο συνδυάζει την τυπική εκπαίδευση, τις συνεργατικές δραστηριότητες με οργανισμούς και τη μάθηση με βάση την πρακτική. Μέσω αυτών των εκροών, το έργο παράγει μια σειρά από αποτελέσματα σε πολλαπλές διαστάσεις. Σε ατομικό επίπεδο, το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση τόσο των κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων όσο και των τεχνικών δεξιοτήτων. Σε οργανωσιακό επίπεδο, υποστηρίζει την ανάπτυξη στρατηγικών ΕΚΕ και διευκολύνει την πρόσβαση σε επαγγελματικές ευκαιρίες. Σε τοπικό επίπεδο, προωθεί τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, τη δημιουργία δικτύων και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών κοινωνικής καινοτομίας με τοπική εμβέλεια. Παράλληλα, το έργο συμβάλλει στη δημιουργία γνώσης και στην ευαισθητοποίηση στον τομέα του κοινωνικού αντικτύπου και της ΕΚΕ.

Αυτές οι αλληλένδετες αλλαγές αναμένεται να συμβάλουν, με την πάροδο του χρόνου, σε ευρύτερες και πιο συστημικές επιδράσεις, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα αναπαραγωγής και επέκτασης του εκπαιδευτικού μοντέλου SIM, καθώς και την ικανότητά του να ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ εταιρειών, κοινοτήτων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η Θεωρία της Αλλαγής αντικατοπτρίζει συνεπώς τον πολυδιάστατο και προοδευτικό χαρακτήρα του αντικτύπου του έργου, καθώς η ανάπτυξη ικανοτήτων και η ενεργοποίηση του οικοσυστήματος αντιπροσωπεύουν βασικούς μηχανισμούς για τον μακροπρόθεσμο μετασχηματισμό.

Με βάση τα παραπάνω, η ακόλουθη ενότητα παρουσιάζει το Πλαίσιο Αντικτύπου του SIM, το οποίο μετατρέπει αυτή τη λογική σε συγκεκριμένους τομείς αποτελεσμάτων, δείκτες και εργαλεία μέτρησης.

2.3 SIM - Πλαίσιο Αντικτύπου

Το Πλαίσιο Αντικτύπου, που αποτελεί τον πυρήνα της παρούσας έκθεσης αντικτύπου, διαρθρώνεται γύρω από τέσσερις τομείς αποτελεσμάτων: (1) Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση, (2) Εκπαίδευση, (3) Τοπική Ανάπτυξη και (4) Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση. Το πλαίσιο βασίζεται στην αρχική έκδοση που αναπτύχθηκε στην αρχή του έργου και βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του. Ο καθορισμός των αποτελεσμάτων και των δεικτών αναπτύχθηκε μέσω μιας διαδικασίας συν-σχεδιασμού στην οποία συμμετείχαν οι εταίροι του έργου διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τους στόχους του έργου SIM και με τις προσδοκίες των εμπλεκόμενων μερών. Σε σύγκριση με το αρχικό πλαίσιο, η τρέχουσα έκδοση εισάγει έναν τέταρτο τομέα αποτελεσμάτων – Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση – ο οποίος αποτυπώνει μακροπρόθεσμες και συστημικές επιδράσεις που αναδείχθηκαν ως σχετικές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου.

Ο πρώτος τομέας αποτελεσμάτων, **Εκπαίδευση**, αποτυπώνει τις επιδράσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος SIM στη μάθηση των συμμετεχόντων/-χουσών και στη συνολική ποιότητα και καινοτομία της εκπαιδευτικής προσφοράς. Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τρία αποτελέσματα. Το πρώτο αφορά τη **βελτίωση κοινωνικών και προσωπικών δεξιοτήτων (soft skills)**, αναφερόμενο στην ανάπτυξη οριζόντιων ικανοτήτων όπως η επικοινωνία, η συνεργασία, η επίλυση προβλημάτων και η ηγεσία. Το δεύτερο αφορά τη **βελτίωση τεχνικών δεξιοτήτων (hard skills)**, που νοούνται ως η απόκτηση τεχνικών ικανοτήτων σχετικών με τη διαχείριση του αντικτύπου της βιωσιμότητας και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ). Και τα δύο αποτελέσματα μετρώνται μέσω του αριθμού των συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στις δεξιότητες, μαζί με δείκτες που αποτυπώνουν την ποικιλομορφία των εκπαιδευόμενων (συμπεριλαμβανομένου του φύλου, της εθνικότητας, της ηλικίας και του μισθολογικού επιπέδου). Το τρίτο

αποτέλεσμα, η **εκπαιδευτική καινοτομία**, αναφέρεται στην ελκυστικότητα και την αντιλαμβανόμενη ποιότητα του προγράμματος, όπως μετρήθηκαν μέσω της αξιολόγησης της εκπαίδευσης από τους/τις συμμετέχοντες/-χουσες και του αριθμού των αιτήσεων που ελήφθησαν.

Ο δεύτερος τομέας αποτελεσμάτων, **Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση**, εστιάζει στη συμβολή του έργου στις ευκαιρίες απασχόλησης και στην ενίσχυση των πρακτικών ΕΚΕ εντός των οργανισμών. Το πρώτο αποτέλεσμα, η **αυξημένη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας**, αποτυπώνει τις ευκαιρίες απασχόλησης που δημιουργούνται τόσο άμεσα όσο και έμμεσα από το πρόγραμμα. Αυτό μετράται μέσω του αριθμού των ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματικές συνεργασίες ή συμβάσεις εργασίας, καθώς και μέσω του αριθμού των επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο. Το δεύτερο αποτέλεσμα αφορά τη **βελτίωση των στρατηγικών ΕΚΕ**, οι οποίες μετρώνται μέσω του αριθμού των ατόμων που αναφέρουν βελτιώσεις στην ποιότητα των στρατηγικών ΕΚΕ τους και του αριθμού των επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτιώσεις στις πρακτικές ΕΚΕ τους.

Ο τρίτος τομέας αποτελεσμάτων, **Τοπική Ανάπτυξη**, εστιάζει στη συμβολή του έργου στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών ενδιαφερόμενων μερών και στην προώθηση πρωτοβουλιών με κοινωνικό προσανατολισμό. Σε αυτόν τον τομέα, εξετάζονται τέσσερα αποτελέσματα. Το πρώτο αφορά τη **δέσμευση του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα**, η οποία μετράται μέσω του αριθμού των εταιρειών, των τοπικών ΜΚΟ και των δημόσιων διοικήσεων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου, καθώς και του βαθμού δέσμευσης που επιδεικνύουν αυτοί οι φορείς. Το δεύτερο αποτέλεσμα σχετίζεται με τη **δέσμευση της κοινότητας**, η οποία αποτυπώνεται μέσω του αριθμού των ατόμων που συνεχίζουν να συμμετέχουν σε κοινωνικές ή κοινοτικές πρωτοβουλίες. Το τρίτο αποτέλεσμα αναφέρεται στη **δημιουργία τοπικών έργων**, η οποία μετράται με βάση τον αριθμό των τοπικών έργων που ξεκίνησαν. Τέλος, η **ανάπτυξη δικτύων** αποτυπώνει την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών και των ενδιαφερόμενων μερών, η οποία μετράται με βάση τον αριθμό των επίσημων και άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.

Ο τέταρτος τομέας αποτελεσμάτων, **Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση**, αφορά τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο του έργου σε σχέση με τη δημιουργία, τη διάδοση και τη δυνατότητα αναπαραγωγής της γνώσης. Το πρώτο αποτέλεσμα αναφέρεται στη **δυνατότητα αναπαραγωγής** και συγκεκριμένα, στην πιθανή υιοθέτηση ή θεσμοθέτηση του εκπαιδευτικού μοντέλου SIM. Αυτό μετράται μέσω της προθυμίας των ενδιαφερόμενων να αναπαράγουν την εκπαίδευση, του αριθμού των ενδιαφερόμενων που ενσωματώνουν το μάθημα σε επίσημα προγράμματα και του αριθμού των πανεπιστημίων που αναγνωρίζουν το εν λόγω μάθημα. Το δεύτερο αποτέλεσμα, η **έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ**, αποτυπώνει τη συμβολή του έργου στην προώθηση της γνώσης και της ευαισθητοποίησης στον τομέα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Οι δείκτες περιλαμβάνουν τον αριθμό των ενδιαφερόμενων μερών που αναφέρουν βαθύτερη κατανόηση της ΕΚΕ, τον αριθμό των ενδιαφερόμενων μερών που προσεγγίστηκαν μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης και τον αριθμό των νέων ερευνητικών τομέων ή των κενών στην εκπαίδευση που εντοπίστηκαν μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων του έργου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει μια επισκόπηση του πλαισίου αντικτύπου, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων τομέων αποτελεσμάτων, των έντεκα αποτελεσμάτων και των σχετικών Βασικών Δεικτών Απόδοσης (ΚΡΙ).

Τομέας Αποτελεσμάτων	Αποτέλεσμα	Ενδιαφερόμενα Μέρη	Βασικοί Δείκτες Απόδοσης	
Εκπαίδευση	Βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες	Ωφελούμενοι/-νες	1. Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητές τους. 2. Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν (π.χ. φύλο, εθνικότητα, ηλικία, επίπεδο μισθού).	
	Βελτιωμένες τεχνικές δεξιότητες	Ωφελούμενοι/-νες	3. Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις τεχνικές δεξιότητές τους. 4. Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν (π.χ. φύλο, εθνικότητα, ηλικία, επίπεδο μισθού).	
	Εκπαιδευτική καινοτομία	Ωφελούμενοι/-νες	5. Ποιότητα όπως την αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες/-χουσες.	
			6. Αριθμός αιτήσεων.	
	Οικονομική Ανάπτυξη / Απασχόληση	Αυξημένη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας	Ωφελούμενοι/-νες	7. Αριθμός ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματική συνεργασία ή σύμβαση εργασίας.
			Επιχειρήσεις	8. Αριθμός επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο.
Βελτιωμένες στρατηγικές ΕΚΕ		Επιχειρήσεις	9. Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στην ικανότητά τους να συμβάλλουν στις στρατηγικές ΕΚΕ στο επαγγελματικό τους περιβάλλον.	
			10. Αριθμός επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτίωση στην ποιότητα της στρατηγικής ΕΚΕ που εφαρμόζουν.	
			<i>Αριθμός ατόμων που προσλήφθηκαν σε τμήματα ΕΚΕ*</i>	

Τοπική Ανάπτυξη	Βελτιωμένη δέσμευση ιδιωτικού/δημόσιου τομέα	Επιχειρήσεις, ΜΚΟ, Δημόσια Διοίκηση	11. Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.
			12. Αριθμός τοπικών ΜΚΟ που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.
			13. Αριθμός δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.
	Βελτιωμένη δέσμευση της κοινότητας	Τοπική κοινότητα	<i>Αριθμός ατόμων της τοπικής κοινότητας που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.</i>
		Ωφελούμενοι/-νες	14. Αριθμός ατόμων που συνεχίζουν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή.
	Δημιουργία τοπικών έργων	Επιχειρήσεις, ΜΚΟ, δημόσιοι φορείς	15. Αριθμός τοπικών έργων που ξεκίνησαν.
	Ανάπτυξη δικτύων	Επιχειρήσεις, ΜΚΟ, Δημόσια Διοίκηση	16. Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.
17. Αριθμός τυπικών (επίσημων) συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.			
Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση	Δυνατότητα αναπαραγωγής	Υπεύθυνοι/-νες χάραξης πολιτικής, Διαχειριστικές αρχές χρηματοδοτικών πόρων, Πανεπιστήμια – Κέντρα ΕΕΚ	18. Πρόθεση των ενδιαφερόμενων μερών να αναπαράγουν την εκπαίδευση.
		Πανεπιστήμια – Κέντρα ΕΕΚ	19. Αριθμός ενδιαφερόμενων που εντάσσουν το μάθημα στο επίσημο πρόγραμμα.
	Έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ	Πολίτες	<i>Αριθμός ενδιαφερόμενων που δηλώνουν ότι έχουν αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση/ευαισθητοποίηση σχετικά με την ΕΚΕ.</i>

			20. Αριθμός ενδιαφερόμενων που συμμετείχαν μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης.
		Υπεύθυνοι/-νες χάραξης πολιτικής, Διαχειριστικές αρχές χρηματοδοτικών πόρων, Πανεπιστήμια – Κέντρα ΕΕΚ	21. Αριθμός νέων ερευνητικών τομέων ή κενών στην εκπαίδευση/γνώση που εντοπίστηκαν ως αποτέλεσμα της έρευνας.
		Υπεύθυνοι/-νες χάραξης πολιτικής, Διαχειριστικές αρχές χρηματοδοτικών πόρων, Επιχειρήσεις, Πάροχοι εκπαίδευσης	<i>Αριθμός αναφορών στο έργο και στα πνευματικά του αποτελέσματα (π.χ. ειδήσεις, εκθέσεις πολιτικής, άρθρα κ.λπ.)</i>

Ειδικές παρατηρήσεις σχετικά με επιλεγμένους κρίσιμους δείκτες απόδοσης (KPI) που αφαιρέθηκαν από το πλαίσιο

Οι δείκτες που σημειώνονται με κόκκινο χρώμα στον παραπάνω πίνακα αφαιρέθηκαν από το πλαίσιο για λειτουργικούς λόγους.

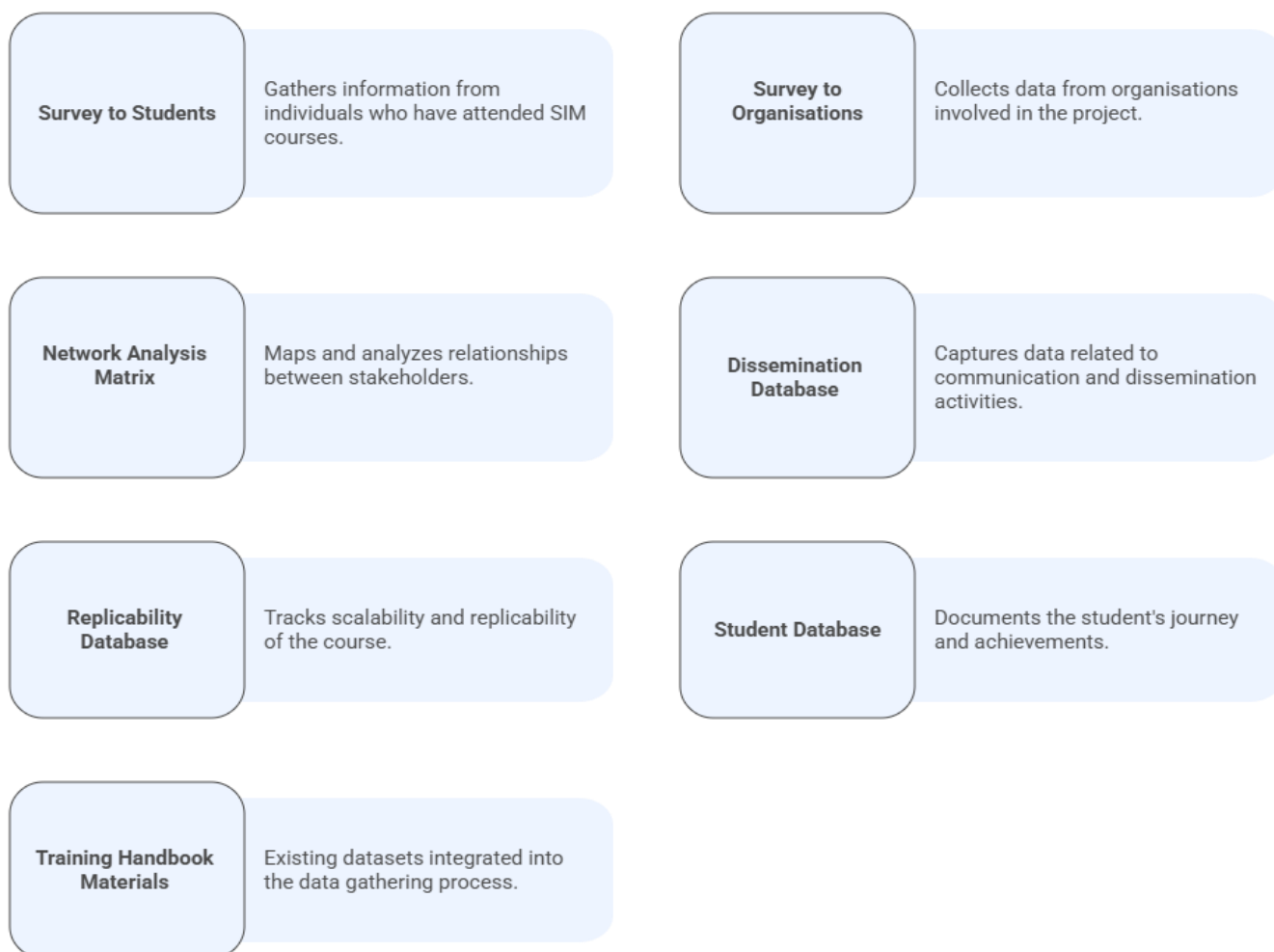
- *Αριθμός ατόμων που προσλήφθηκαν σε τμήματα ΕΚΕ:* διαγράφηκε καθώς θεωρήθηκε περιττός, δεδομένου ότι υπάρχουν στοιχεία σχετικά με τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας σχετικές με την ΕΚΕ.
- *Αριθμός ατόμων της τοπικής κοινότητας που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης:* διαγράφηκε καθώς το hackathon, το οποίο αρχικά προοριζόταν να πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες, τελικά υλοποιήθηκε με μορφή που προέβλεπε την αποκλειστική συμμετοχή φοιτητών/-τριών και οργανισμών.
- *Αριθμός ενδιαφερόμενων που δηλώνουν ότι έχουν αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση/ευαισθητοποίηση σχετικά με την ΕΚΕ:* λειτουργική αδυναμία προσέγγισης του κοινού με εργαλεία συλλογής δεδομένων (π.χ. έρευνα), τα οποία θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν αυτόν τον δείκτη. Η ανάλυση θα

περιοριστεί στον δείκτη «Αριθμός ενδιαφερόμενων που συμμετείχαν μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης»

- *Αριθμός αναφορών στο έργο και στα πνευματικά του αποτελέσματα (π.χ. ειδήσεις, εκθέσεις πολιτικής, άρθρα κ.λπ.):* δεν εμπίπτει στην πραγματικότητα στο πεδίο δράσης του SIM.

2.4 Εργαλεία και στρατηγική συλλογής δεδομένων

Η στρατηγική συλλογής δεδομένων διαρθρώνεται όπως περιγράφεται παρακάτω συνδυάζοντας τρεις τύπους εργαλείων: έρευνες, βάσεις δεδομένων και ανάλυση δικτύων.

- *Έρευνα σε φοιτητές/-τριες:* Έρευνες σχεδιασμένες για τη συλλογή πληροφοριών μέσω αυτοαξιολόγησης από άτομα που παρακολούθησαν τα μαθήματα SIM. Διεξήχθησαν δύο τύποι ερευνών:

- **Έρευνα Άμεσου Αντικτύπου (T1):** Διενεργήθηκε αμέσως μετά την ολοκλήρωση του πανεπιστημιακού μαθήματος με στόχο να αποτυπώσει τις αντιδράσεις και τα σχόλια (feedback) των φοιτητών/-τριών σχετικά με τη μαθησιακή τους εμπειρία. Η έρευνα άμεσου αντικτύπου διεξήχθη στις 28-29 Μαρτίου, στο τέλος του μαθήματος.
- **Έρευνα Μεσοπρόθεσμου Ανικτύπου (T2):** Επιδιώκει να αποτυπώσει τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα του έργου. Εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο εξελίχθηκαν οι γνώσεις και οι δεξιότητες των συμμετεχόντων/-χουσών και στο κατά πόσον βελτιώθηκαν οι συνθήκες εργασίας τους. Αυτή η μακροπρόθεσμη έρευνα βοηθά στη μέτρηση του διατηρήσιμου αντικτύπου του έργου στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των συμμετεχόντων/-χουσών, καθώς και στην επιρροή του στις οργανωσιακές πρακτικές και τις αλλαγές σε επίπεδο κλάδου. Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιείται στα τελευταία στάδια του έργου, μεταξύ του 30ου και του 31ου μήνα, με προθεσμία υποβολής δεδομένων τον 34ο μήνα.
- **Έρευνα σε οργανισμούς:** Έρευνα που στοχεύει στη συλλογή δεδομένων που παρέχονται από τους ίδιους τους οργανισμούς που συμμετέχουν στο έργο. Η έρευνα διεξήχθη μεταξύ του 30ου και του 31ου μήνα, με προθεσμία υποβολής δεδομένων τον 34ο μήνα.
- **Πίνακας Ανάλυσης Δικτύου (Network Analysis Matrix):** Εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη χαρτογράφηση και την ανάλυση των σχέσεων και των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών επιτρέποντας τον εντοπισμό βασικών συνδέσεων εντός του οικοσυστήματος του έργου. Ο εν λόγω πίνακας ενημερωνόταν κάθε έξι μήνες καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, ενώ τα δεδομένα για την παρούσα έκθεση εξήχθησαν τον 34ο μήνα.
- **Βάση Δεδομένων - Διάδοση και Επικοινωνία:** Σύνολο δεδομένων που καταγράφει τα στοιχεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες επικοινωνίας και διάδοσης. Η βάση δεδομένων ενημερωνόταν περιοδικά καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, ενώ τα δεδομένα για την παρούσα έκθεση εξήχθησαν τον 34ο μήνα.
- **Βάση Δεδομένων - Δυνατότητα Αναπαραγωγής και Έρευνα με Αντίκτυπο:** Βάση δεδομένων που εστιάζει στην παρακολούθηση της δυνατότητας επέκτασης και αναπαραγωγής του μαθήματος, στην παρακολούθηση δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά και στην προώθηση συνεργιών με άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες της ΕΕ με στόχο την ενίσχυση του αντικτύπου του έργου. Η συλλογή δεδομένων για τη βάση αυτή ξεκίνησε κατά τον 26ο–27ο μήνα, ενώ τα δεδομένα για την παρούσα έκθεση εξήχθησαν τον 34ο μήνα.
- **Βάση Δεδομένων Φοιτητών/-τριών:** Βοηθά στην τεκμηρίωση της πορείας των φοιτητών/-τριών, από την αρχική συμμετοχή τους στο έργο έως τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες και συνεργασίες, διασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη καταγραφή της συμμετοχής και των επιτευγμάτων τους. Η συλλογή δεδομένων ξεκινά κατά τον 24ο–25ο μήνα, με εξαγωγή δεδομένων μεταξύ του 28ου και 29ου μήνα στο τέλος του μαθήματος.
- **Υλικό για το Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης:** Πρόκειται για τα υφιστάμενα σύνολα δεδομένων, τα οποία θα ενσωματωθούν στη διαδικασία συλλογής δεδομένων και περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την υλοποίηση του προγράμματος SIM.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει ποιο εργαλείο χρησιμοποιείται για κάθε Βασικό Δείκτη Απόδοσης (KPI) του πλαισίου αντικτύπου.

Τομέας Αποτελεσμάτων	Αποτέλεσμα	Βασικοί Δείκτες Απόδοσης	Πηγή Δεδομένων
Εκπαίδευση	Βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες	Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητές τους. Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν (π.χ. φύλο, εθνικότητα, ηλικία).	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T1
	Βελτιωμένες τεχνικές δεξιότητες	Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις τεχνικές δεξιότητές τους Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν (π.χ. φύλο, εθνικότητα, ηλικία).	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T1 Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2
	Εκπαιδευτική καινοτομία	Ποιότητα όπως την αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες/-χουσες.	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T1
		Αριθμός αιτήσεων.	Βάση Δεδομένων Φοιτητών/-τριών
Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση	Αυξημένη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας	Αριθμός ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματική συνεργασία ή σύμβαση εργασίας.	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T1 Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2
		Αριθμός επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο.	Έρευνα Οργανισμών
	Βελτιωμένες στρατηγικές ΕΚΕ	Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στην ικανότητά τους να συμβάλλουν στις στρατηγικές ΕΚΕ στο επαγγελματικό τους περιβάλλον.	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2
		Αριθμός επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτίωση στην ποιότητα της στρατηγικής ΕΚΕ που εφαρμόζουν.	Έρευνα Οργανισμών

Τοπική Ανάπτυξη	Βελτιωμένη δέσμευση ιδιωτικού/ δημόσιου τομέα	Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.	Ανάλυση Δικτύου
		Αριθμός τοπικών ΜΚΟ που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.	Ανάλυση Δικτύου
		Αριθμός δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.	Ανάλυση Δικτύου
	Βελτιωμένη δέσμευση της κοινότητας	Αριθμός ατόμων που συνεχίζουν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή.	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2
	Δημιουργία τοπικών έργων	Αριθμός τοπικών έργων που ξεκίνησαν.	Βάση Δεδομένων Φοιτητών/-τριών
	Ανάπτυξη δικτύων	Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.	Πίνακας Ανάλυσης Δικτύου Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2
Αριθμός τυπικών (επίσημων) συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.		Πίνακας Ανάλυσης Δικτύου Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2	
Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση	Δυνατότητα αναπαραγωγής	Πρόθεση των ενδιαφερόμενων μερών να αναπαράγουν την εκπαίδευση.	Έρευνα Φοιτητών/-τριών T2 Έρευνα Οργανισμών
		Αριθμός ενδιαφερόμενων που εντάσσουν το μάθημα στο επίσημο πρόγραμμα.	Βάση Δεδομένων - Δυνατότητα Αναπαραγωγής και Έρευνα με Αντίκτυπο
	Έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ	Αριθμός ενδιαφερόμενων που συμμετείχαν μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης.	Βάση Δεδομένων - Διάδοση και Επικοινωνία

		<p>Αριθμός νέων ερευνητικών τομέων ή κενών στην εκπαίδευση/γνώση που εντοπίστηκαν ως αποτέλεσμα της έρευνας.</p>	<p>Παραδοτέα του έργου - Έρευνα Φοιτητών/-τριών (απαντήσεις ανοιχτού τύπου), Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης</p>
--	--	--	--

Στατιστική αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος

Συνολικά, το πρόγραμμα εκπαίδευσε 124 συμμετέχοντες/-χουσες, με ισότιμη κατανομή σε Αυστρία, Κροατία, Γαλλία, Ελλάδα και Ιταλία. Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην επόμενη ενότητα βασίζονται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν μέσω δύο ερευνών σε φοιτητές/-τριες, με ποσοστά ανταπόκρισης 61% και 36% για τις φάσεις T1 και T2 αντίστοιχα, και μίας έρευνας σε επιχειρήσεις, με ποσοστό ανταπόκρισης 58%.

Σύνολο συμμετεχόντων/-χουσών στο μάθημα	Συμμετέχοντες/-χουσες στην έρευνα φοιτητών/-τριών T1	Συμμετέχοντες/-χουσες στην έρευνα φοιτητών/-τριών T2
124	76 (61%)	45 (36%)

Σύνολο συμμετεχόντων οργανισμών	Εκ των οποίων επιχειρήσεις	Συμμετέχοντες/-χουσες στην έρευνα
58	38 (64%)	22/38 (58%)

03 | ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΟΥ SIM - ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Αυτό το κεφάλαιο ακολουθεί μια αναλυτική προσέγγιση για την αξιολόγηση των άμεσων εκροών/παραδοτέων (outputs) και των αποτελεσμάτων (outcomes) που υλοποιήθηκαν μέσω του έργου SIM.

Ειδικότερα, υιοθετεί μια συνειδητά αναλυτική και λεπτομερή προσέγγιση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του έργου SIM. Η επιλογή αυτή είναι μεθοδολογική και όχι υφολογική: η δομή και το επίπεδο λεπτομέρειας ευθυγραμμίζονται σκόπιμα με το πλαίσιο αντικτύπου και τη μεθοδολογία αξιολόγησης του έργου, τα οποία απαιτούν συστηματική και αναλυτική αναφορά των εκροών και των αποτελεσμάτων.

Το εν λόγω κεφάλαιο, παρουσιάζοντας τα στοιχεία με δομημένο τρόπο και βάσει δεικτών, διασφαλίζει τη διαφάνεια, την ιχνηλασιμότητα και τη συνέπεια με τον υποκείμενο σχεδιασμό της αξιολόγησης. Κάθε αποτέλεσμα αναφέρεται επομένως σε σχέση με προκαθορισμένους δείκτες, γεγονός που επιτρέπει μια σαφή επαλήθευση των όσων έχουν επιτευχθεί έναντι των αναμενόμενων στόχων.

Από την άλλη πλευρά, αυτή η αναλυτική εστίαση ενδέχεται να περιορίσει τη ροή της αφήγησης κατά την ανάγνωση. Οι αναγνώστες/-στριες που ενδιαφέρονται κυρίως για μια πιο ερμηνευτική προσέγγιση (συμπεριλαμβανομένης της ευρύτερης σημασίας των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου τους) καλούνται να ανατρέξουν στην ενότητα «ευρήματα αξιολόγησης ανά τομέα αποτελεσμάτων» και στο επόμενο κεφάλαιο, όπου τα ευρήματα συντίθενται και συζητούνται με έναν πιο περιγραφικό και ολοκληρωμένο τρόπο.

Όλοι οι δείκτες διασφάλισης ποιότητας έχουν εκπληρωθεί τόσο για την Ανάλυση Πλαισίου στο ΠΕ2 όσο και για το Πρόγραμμα SIM στο ΠΕ3. Ειδικότερα, σε επίπεδο εκροών (outputs), οι δείκτες αυτοί αναφέρονται και χρησιμοποιούνται σε όλη την ανάλυση για την υποστήριξη της ερμηνείας των αποτελεσμάτων. Ωστόσο, δεν αποτελούν τον πυρήνα της αξιολόγησης. Ως εκτίμηση αντικτύπου, η παρούσα έκθεση υιοθετεί μια πιο εμπειριστατωμένη προσέγγιση, βασισμένη στα αποτελέσματα, υπερβαίνοντας την απλή επαλήθευση των εκροών προκειμένου να διερευνήσει κατά πόσον το έργο επέφερε ουσιαστικές αλλαγές σε επίπεδο ατόμων, οργανισμών και οικοσυστημάτων βάσει των διαθέσιμων στοιχείων.

	Στόχος	Αποτελέσματα
ΠΕ2		
Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετείχαν μέσω του έργου	10 ανά χώρα και 50 συνολικά 5 ανά χώρα ως φορείς αλλαγής και 25 συνολικά	54 συνολικά - 23 με βαθμό 4 ή 5 στα 5
	30 απαντήσεις/ επιχειρήσεις ανά χώρα και 150 συνολικά	267 επιχειρήσεις απάντησαν στην έρευνα.
	5 συνεντεύξεις σε επιχειρήσεις ανά χώρα και 25 συνολικά	
	1 ομάδα εστιασμένης συζήτησης (focus groups) ανά χώρα με τη συμμετοχή τουλάχιστον 5 επιχειρήσεων σε κάθε ομάδα (5 με τουλάχιστον 25 συμμετέχοντες/-χουσες)	25 επιχειρήσεις συμμετείχαν στην ομάδα εστιασμένης συζήτησης.
	1 τοπικό συμμετοχικό εργαστήριο με 20 άτομα	93 ΜΚΟ, ενώσεις και τοπικοί φορείς συμμετείχαν στα τοπικά συμμετοχικά εργαστήρια.
Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών σε δραστηριότητες ανάλυσης και χαρτογράφησης	4 συνεντεύξεις με εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων (2 εκπροσώπους ΜΚΟ/ΟΚΠ και 2 εκπροσώπους τοπικών δημόσιων αρχών) ανά χώρα (20 συνολικά)	20 συνεντεύξεις με τοπικές κοινότητες
ΠΕ3		
Αριθμός εκπαιδευόμενων που συμμετείχαν άμεσα στο έργο	20-30 (100-150 συνολικά)	124
Αριθμός ωρών των προγραμμάτων ενδυνάμωσης	περίπου 150 ώρες ανά χώρα ανά κύκλο	150
Αριθμός διαγωνισμών	1 ανά χώρα με τουλάχιστον 30	5

ιδεών (hackathons) που υλοποιήθηκαν	συμμετέχοντες/-χουσες το καθένα	
Αριθμός σχημάτων συνεργασίας που δοκιμάστηκαν	3 πιλοτικές πρωτοβουλίες για κάθε περιοχή-στόχο, περίπου 15 σχήματα συνολικά	25 σχήματα συνεργασίας
Αριθμός διεθνών εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν	Διεθνές Σχολείο SIM (ελάχ. 70 συμμετέχοντες/-χουσες)	1 -
	Τελικό Συνέδριο (ελάχ. 100 συμμετέχοντες/-χουσες)	Θα διοργανωθεί μετά την υποβολή της παρούσας έκθεσης.

Η ανάλυση που παρουσιάζεται στις ενότητες 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 βασίζεται κυρίως στα δεδομένα που είναι διαθέσιμα στον πίνακα ελέγχου (dashboard) του έργου, ο οποίος περιέχει τη μεγάλη πλειοψηφία των ποσοτικών στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Ο πίνακας ελέγχου είναι διαθέσιμος στον παρακάτω σύνδεσμο και λειτουργεί ως συμπληρωματικό εργαλείο για την κατανόηση και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoizmM1MjY1MTYtYmMzYS00ODBiLThkNDMtNmYwZTYwYjdhMjk3IiwidCI6ImE0MDZkY2ZmLTAwNTktNDIzYi1iOWE1LTlkYTQyNDNkN2VkMyIsImMiOjI9>

3.1 Εκπαίδευση

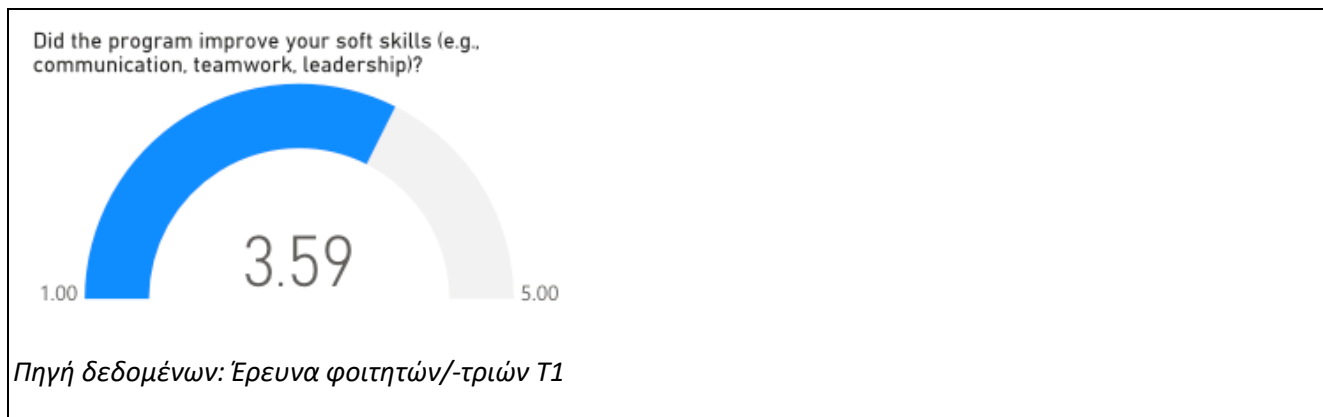
Ο τομέας αποτελεσμάτων «Εκπαίδευση» αποτυπώνει τις επιδράσεις του εκπαιδευτικού προγράμματος SIM στη μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών. Συνολικά, στο πρόγραμμα συμμετείχαν 124 άτομα από πέντε διαφορετικές χώρες, γεγονός που αντικατοπτρίζει τη διεθνή διάσταση της πρωτοβουλίας. Η σύνθεση της ομάδας δείχνει ισχυρή γυναικεία εκπροσώπηση, με το 75% των συμμετεχόντων ατόμων να είναι γυναίκες και το 25% άνδρες. Οι συμμετέχοντες/-χουσες παρουσιάζουν επίσης ευρεία ηλικιακή κατανομή, που κυμαίνεται από 20 έως 60 ετών, γεγονός που υποδηλώνει ότι το πρόγραμμα προσέλκυσε άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής τους πορείας. Αυτή η ποικιλομορφία ως προς το φύλο, την εθνικότητα και την ηλικία συμβάλλει στη δημιουργία ενός ετερογενούς περιβάλλοντος μάθησης και φανερώνει την ικανότητα του προγράμματος να προσελκύει ένα ευρύ φάσμα προφίλ που ενδιαφέρονται για τη διαχείριση του αντικτύπου της βιωσιμότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, ο τομέας αποτελεσμάτων της Εκπαίδευσης καταγράφει αλλαγές σε τρεις βασικές διαστάσεις: την ανάπτυξη κοινωνικών-προσωπικών και τεχνικών δεξιοτήτων, καθώς και τη συμβολή του προγράμματος στην εκπαιδευτική καινοτομία μέσω της εισαγωγής νέων θεμάτων, εργαλείων και μεθοδολογιών μάθησης.

Η ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα που συλλέχθηκαν μέσω ερευνών σε φοιτητές/-τριες κατά τις φάσεις T1 και T2 επιτρέποντας την αξιολόγηση τόσο των άμεσων μαθησιακών αποτελεσμάτων όσο και της εξέλιξής τους με την πάροδο του χρόνου.

3.1.1 Βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες

Το αποτέλεσμα «βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες» αποτυπώνει τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα συνέβαλε στην ενίσχυση των οριζόντιων ικανοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών, όπως η επικοινωνία, η ομαδική εργασία και η ηγεσία. Το αποτέλεσμα αυτό μετράται μέσω του αριθμού των συμμετεχόντων/-χουσών που ανέφεραν βελτίωση στις κοινωνικές και προσωπικές τους δεξιότητες. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια θετική συνολική αντίληψη, με μέση βαθμολογία 3,59 στα 5. **Αξίζει να σημειωθεί ότι 43 από τα 76 ερωτηθέντα άτομα βαθμολόγησαν τη βελτίωση με 4 ή 5**, γεγονός που υποδηλώνει ότι ένα μεγάλο ποσοστό των συμμετεχόντων/-χουσών αντιλήφθηκε μια σημαντική ενίσχυση των κοινωνικών και προσωπικών του δεξιοτήτων ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης του προγράμματος.

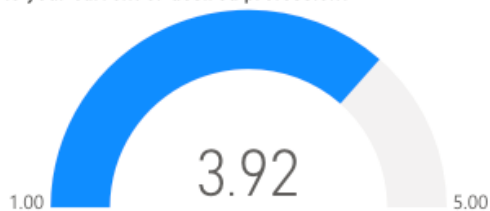

3.1.2 Βελτιωμένες τεχνικές δεξιότητες

Το δεύτερο αποτέλεσμα που αξιολογήθηκε αφορά τη βελτίωση των τεχνικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών, η οποία μετρήθηκε μέσω του δείκτη «αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις τεχνικές τους δεξιότητες». Τα στοιχεία για το αποτέλεσμα αυτό προέρχονται από τις έρευνες φοιτητών/-τριών που διεξήχθησαν στις φάσεις T1 και T2, οι οποίες καταγράφουν τόσο την αντιλαμβανόμενη βελτίωση στις τεχνικές ικανότητες όσο και τον βαθμό στον οποίο αυτές οι ικανότητες έχουν εφαρμοστεί σε επαγγελματικό ή ακαδημαϊκό πλαίσιο.

Τα αποτελέσματα της έρευνας φοιτητών/-τριών T1 δείχνουν μια ισχυρή αντιλαμβανόμενη βελτίωση στις τεχνικές δεξιότητες των συμμετεχόντων/-χουσών. Όταν ρωτήθηκαν αν το πρόγραμμα βελτίωσε τις τεχνικές δεξιότητες που σχετίζονται με το τρέχον ή το επιθυμητό επάγγελμά τους (ET5), οι ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν μέση βαθμολογία 3,92 στα 5. Αυτή η σχετικά υψηλή τιμή υποδηλώνει ότι το πρόγραμμα θεωρήθηκε ευρέως αποτελεσματικό στην ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών. **Περισσότερα από τα μισά (52/76) άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα βαθμολόγησαν τη βελτίωση με βαθμολογία 4 ή 5.** Το αποτέλεσμα δείχνει ότι το περιεχόμενο της εκπαίδευσης ήταν σε γενικές γραμμές ευθυγραμμισμένο με τις τεχνικές απαιτήσεις της επαγγελματικής πορείας των συμμετεχόντων/-χουσών και συνέβαλε στην ενίσχυση της ικανότητάς τους να χρησιμοποιούν εξειδικευμένα εργαλεία, μεθόδους και αναλυτικές προσεγγίσεις σχετικές με τον τομέα.

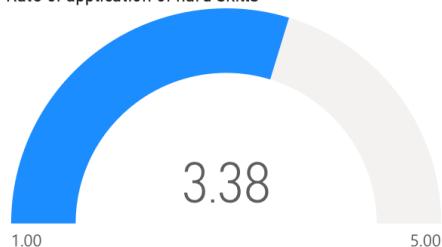
Did the program improve the technical skills relevant to your current or desired profession?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T1

Τα στοιχεία από την έρευνα φοιτητών/-τριών T2 παρέχουν πληροφορίες για τον βαθμό στον οποίο αυτές οι ικανότητες εφαρμόστηκαν στη συνέχεια. Οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέφεραν μέση βαθμολογία 3,38 στα 5 όταν ρωτήθηκαν σε ποιον βαθμό μπόρεσαν να εφαρμόσουν τις τεχνικές ή εξειδικευμένες δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος στις επαγγελματικές ή ακαδημαϊκές τους δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, 19 από τους/τις 45 ερωτηθέντες/-θείσες βαθμολόγησαν με 4 ή 5 την ικανότητά τους να εφαρμόζουν τις νέες δεξιότητες. Η βαθμολογία αυτή υποδηλώνει ένα μέτρια θετικό επίπεδο εφαρμογής, καθώς δείχνει ότι πολλοί/-λές συμμετέχοντες/-χουσες ήταν σε θέση μετουσιώσουν τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος σε πρακτική χρήση στο εργασιακό ή ακαδημαϊκό τους περιβάλλον.

Rate of application of hard skills

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T2

Συνολικά, τα αποτελέσματα αυτά υποδηλώνουν ότι το πρόγραμμα ήταν αποτελεσματικό στην ενίσχυση των τεχνικών ικανοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών, ενώ η εφαρμογή των εν λόγω δεξιοτήτων σε πραγματικά πλαίσια φαίνεται κάπως πιο σταδιακή. Η διαφορά μεταξύ της αντιλαμβανόμενης βελτίωσης των δεξιοτήτων (T1) και της μεταγενέστερης εφαρμογής τους (T2) πιθανότατα αντικατοπτρίζει την επίδραση εξωτερικών παραγόντων, όπως οι συνθήκες απασχόλησης, οι οργανωσιακές ευκαιρίες ή ο χρονισμός των επαγγελματικών υποχρεώσεων, οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την ταχύτητα με την οποία οι νεοαποκτηθείσες ικανότητες τίθενται σε εφαρμογή. Σε γενικές γραμμές, τα στοιχεία δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε στη δημιουργία μιας σταθερής βάσης τεχνικών δεξιοτήτων μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών, με ένα σημαντικό, αν και όχι καθολικό, επίπεδο μεταγενέστερης εφαρμογής σε επαγγελματικά ή ακαδημαϊκά περιβάλλοντα.

3.1.3 Εκπαιδευτική καινοτομία

Το τρίτο αποτέλεσμα αφορά την εκπαιδευτική καινοτομία, η οποία αξιολογήθηκε μέσω δύο δεικτών:

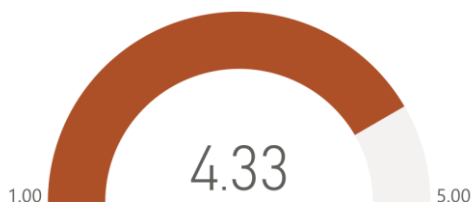
1. Ποιότητα του προγράμματος όπως την αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες/-χουσες
2. Αριθμός αιτήσεων ή συμμετεχόντων/-χουσών στο πρόγραμμα.

Η ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα από την **έρευνα φοιτητών/-τριών T1, πληροφορίες από τη βάση δεδομένων των φοιτητών/-τριών και αποτελέσματα από την έρευνα επιχειρήσεων.**

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Ποιότητα του προγράμματος όπως την αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες/-χουσες.

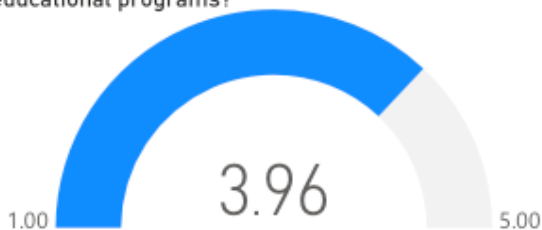
Τα στοιχεία από την έρευνα φοιτητών/-τριών T1 δείχνουν μια πολύ θετική αντίληψη για την ποιότητα και τον καινοτόμο χαρακτήρα της εκπαιδευτικής εμπειρίας. Οι συμμετέχοντες/-χουσες βαθμολόγησαν τη συνολική ποιότητα του μαθήματος με 4,33 στα 5, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό επίπεδο ικανοποίησης όσον αφορά τη δομή, το περιεχόμενο και την υλοποίηση του προγράμματος. Το αποτέλεσμα αυτό δείχνει ότι η εκπαίδευση θεωρήθηκε άρτια σχεδιασμένη και συναφής με τις προσδοκίες των συμμετεχόντων/-χουσών.

How would you rate the overall quality of the course?

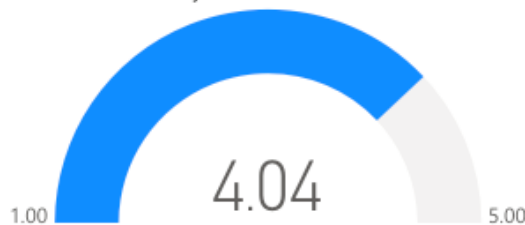

Πρόσθετες ερωτήσεις διερεύνησαν τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα εισήγαγε καινοτόμο περιεχόμενο και μαθησιακές προσεγγίσεις. Οι ερωτηθέντες/-θείσες βαθμολόγησαν με 3,96 στα 5 τον βαθμό στον οποίο το μάθημα εξέτασε θέματα ή οπτικές που σπάνια καλύπτονται σε παρόμοια εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτό υποδηλώνει ότι το μάθημα προσέφερε διακριτό και σχετικά πρωτότυπο περιεχόμενο συμβάλλοντας στην αντιλαμβανόμενη εκπαιδευτική καινοτομία του. Ομοίως, οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέφεραν βαθμολογία 4,04 στα 5 σχετικά με τον βαθμό στον οποίο το μάθημα εισήγαγε νέα εργαλεία και μεθόδους που δεν είχαν συναντήσει στο παρελθόν. Το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνει περαιτέρω ότι το πρόγραμμα εξέθεσε τους/τις φοιτητές/-τριες σε μεθοδολογικές προσεγγίσεις και πρακτικά εργαλεία που θεωρήθηκαν καινοτόμα σε σύγκριση με άλλες εκπαιδευτικές εμπειρίες.

Did the course content address topics or perspectives that are rarely covered in similar educational programs?

To what extent did this course introduce you to new tools and methods you had not encountered before?

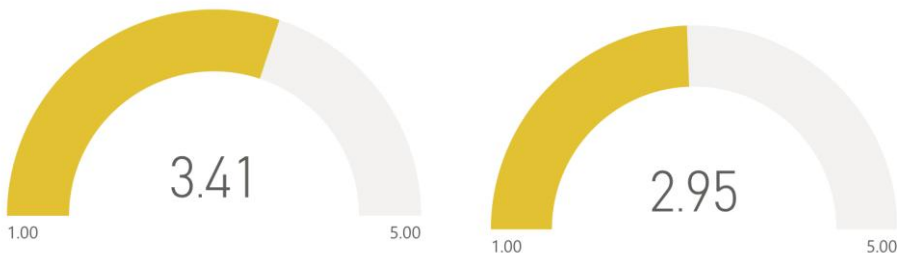

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T1

Τα στοιχεία από την **έρευνα επιχειρήσεων** παρέχουν μια πρόσθετη οπτική για τη συνάφεια του προγράμματος από τη σκοπιά των οργανισμών που συμμετείχαν στην πρωτοβουλία. Όταν ρωτήθηκαν σε ποιον βαθμό το έργο ανταποκρίθηκε στις πραγματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο οργανισμός τους, οι ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν μέση βαθμολογία **3,41 στα 5**. Αυτό υποδηλώνει ότι το περιεχόμενο της εκπαίδευσης ήταν μέτρια ευθυγραμμισμένο με τις πρακτικές ανάγκες των οργανισμών. Ωστόσο, όταν ρωτήθηκαν σχετικά με τη συνάφεια του περιεχομένου και των δραστηριοτήτων του έργου με τις ανάγκες του οργανισμού τους, η μέση βαθμολογία ήταν **2,95 στα 5**, καταδεικνύοντας μια πιο μετριοπαθή αντίληψη ως προς την άμεση εφαρμοσιμότητα.

To what extent did the project address real challenges faced by your organisation?

How relevant were the project's contents and activities for your organisation's needs?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα επιχειρήσεων

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός αιτήσεων ή συμμετεχόντων/-χουσών στο πρόγραμμα.

Ο δεύτερος δείκτης αφορά τον **αριθμό των αιτήσεων ή των συμμετεχόντων/-χουσών**, ο οποίος αντικατοπτρίζει την ικανότητα του προγράμματος να προσελκύει ενδιαφέρον και συμμετοχή. Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης D3.3, **οι αιτήσεις για το μάθημα ανήλθαν σε 192**. Από αυτές, επιλέχθηκαν 124 συμμετέχοντες/-χουσες. Αυτό το επίπεδο συμμετοχής υποδηλώνει έντονη ζήτηση για εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που αφορούν τη βιωσιμότητα, την αξιολόγηση αντικτύπου και τις υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές.

Συνολικά, τα διαθέσιμα στοιχεία υποδεικνύουν ότι το πρόγραμμα πέτυχε **υψηλό επίπεδο εκπαιδευτικής καινοτομίας από τη πλευρά των συμμετεχόντων/-χουσών**, ιδίως μέσω της εισαγωγής νέων θεμάτων, εργαλείων και μεθοδολογικών προσεγγίσεων. Παράλληλα, ενώ οι οργανισμοί αναγνώρισαν ότι το πρόγραμμα ανταποκρίθηκε σε σχετικές προκλήσεις, η αντιλαμβανόμενη ευθυγράμμιση με τις συγκεκριμένες επιχειρησιακές τους ανάγκες φαίνεται κάπως πιο συγκρατημένη. Συνολικά, τα αποτελέσματα αυτά υποδηλώνουν ότι το πρόγραμμα **εκτιμήθηκε ιδιαίτερα ως μια καινοτόμος εκπαιδευτική εμπειρία**, με ισχυρή δέσμευση των συμμετεχόντων/-χουσών και θετικές αξιολογήσεις όσον αφορά την ποιότητα και τον καινοτόμο χαρακτήρα του.

3.1.4 Ανάλυση των ποιοτικών απαντήσεων ανοιχτού τύπου στις φάσεις T1 και T2

Απαντήσεις ανοιχτού τύπου συγκεντρώθηκαν από 28 από τους/τις 76 συμμετέχοντες/-χουσες στην έρευνα T1 και από 9 από τους/τις 45 στην έρευνα T2. Παρόλο που το περιορισμένο μέγεθος και η αυτοεπιλογή των ερωτηθέντων/-θεισών θέτουν περιορισμούς ως προς την αντιπροσωπευτικότητα—όπως συζητήθηκε στην ενότητα μεθοδολογίας—τα στοιχεία αυτά παρέχουν χρήσιμες ποιοτικές πληροφορίες που συμπληρώνουν τα ποσοτικά ευρήματα.

Και στις δύο έρευνες, οι συμμετέχοντες/-χουσες υπογραμμίζουν σταθερά την υψηλή ποιότητα του προγράμματος, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διδασκαλία, τη συνάφεια και τον καινοτόμο χαρακτήρα του περιεχομένου, καθώς και τον αποτελεσματικό συνδυασμό θεωρίας και πράξης. Ωστόσο, ένα επαναλαμβανόμενο θέμα αφορά την πυκνότητα του προγράμματος σε σχέση με τη διάρκειά του, καθώς ο χρόνος που διατίθεται για την εμβάθυνση σε βασικά θέματα και την εφαρμογή των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν είναι περιορισμένος. Αυτό συμβάλλει στη δημιουργία ενός χάσματος μεταξύ μάθησης και άμεσης εφαρμογής, το οποίο γίνεται ακόμη πιο εμφανές στην έρευνα T2 στην οποία η χρήση των δεξιοτήτων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ατομική επαγγελματική πορεία και τις εξωτερικές συνθήκες.

Συνολικά, τα ποιοτικά στοιχεία επιβεβαιώνουν την υψηλή αξία του προγράμματος όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων αναδεικνύοντας ταυτόχρονα δομικούς συμβιβασμούς μεταξύ εύρους και βάθους, καθώς και τομείς προς βελτίωση που σχετίζονται με το χρονοδιάγραμμα, τον φόρτο εργασίας και την ευθυγράμμιση των πρακτικών μερών.

3.1.5 Ευρήματα αξιολόγησης για την Εκπαίδευση

Συνολικά, τα στοιχεία δείχνουν ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα SIM απέφερε σημαντικά εκπαιδευτικά αποτελέσματα, ιδίως όσον αφορά την ενίσχυση τόσο των οριζόντιων όσο και των τεχνικών δεξιοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών. Η υψηλότερη βαθμολογία που σχετίζεται με τις τεχνικές δεξιότητες υποδηλώνει ότι οι συμμετέχοντες/-χουσες θεωρούν το πρόγραμμα ιδιαίτερα συναφές με την επαγγελματική τους εξέλιξη, ενώ οι

βελτιώσεις στις κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες επιβεβαιώνουν την αποτελεσματικότητά του στην ανάπτυξη βασικών οριζόντιων ικανοτήτων.

Εντούτοις, η χαμηλότερη βαθμολογία που σχετίζεται με την εφαρμογή των ικανοτήτων υπογραμμίζει το χάσμα μεταξύ μάθησης και πρακτικής, το οποίο πιθανότατα επηρεάζεται από εξωτερικούς παράγοντες του περιβάλλοντος, όπως το οργανωσιακό περιβάλλον και οι περιορισμένες άμεσες ευκαιρίες εφαρμογής.

Το πρόγραμμα συμβάλλει καθοριστικά στην εκπαιδευτική καινοτομία, όπως αντικατοπτρίζεται αφενός στην υψηλή συνολική βαθμολογία ποιότητας και αφετέρου στην εισαγωγή νέων θεμάτων, εργαλείων και μεθοδολογιών που δεν είναι συνήθως διαθέσιμα σε παρόμοιες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες.

Τέλος, η έντονη ζήτηση—όπως αποδεικνύεται από τις 192 αιτήσεις για 124 θέσεις—επιβεβαιώνει το ουσιαστικό ενδιαφέρον για δομημένη εκπαίδευση στη βιωσιμότητα και τη διαχείριση αντικτύπου. Παράλληλα, τα ποιοτικά στοιχεία και τα δεδομένα των ερευνών υποδηλώνουν ότι η ευθυγράμμιση με τις οργανωσιακές ανάγκες παραμένει πιο μετριοπαθής, γεγονός που υποδεικνύει ότι υπάρχει δυνατότητα περαιτέρω ενίσχυσης της σύνδεσης μεταξύ του περιεχομένου της εκπαίδευσης και των πλαισίων πρακτικής εφαρμογής.

3.2 Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση

Στην ενότητα αυτή, αναλύεται ο βαθμός στον οποίο το πρόγραμμα SIM συνέβαλε σε αποτελέσματα που σχετίζονται με την οικονομία και την απασχόληση, σύμφωνα με τη Θεωρία Αλλαγής του έργου, η οποία προσδιορίζει την επαγγελματική ενεργοποίηση και την οργανωσιακή αλλαγή ως βασικά ενδιάμεσα βήματα προς έναν ευρύτερο αντίκτυπο.

Ειδικότερα, η ανάλυση εστιάζει σε δύο βασικές διαστάσεις: την ενεργοποίηση ευκαιριών απασχόλησης για τους/τις συμμετέχοντες/-χουσες και την ενίσχυση των στρατηγικών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) εντός των οργανισμών. Τα αποτελέσματα αυτά αντικατοπτρίζουν τη φιλοδοξία του προγράμματος να προχωρήσει πέρα από την ανάπτυξη ατομικών ικανοτήτων και να συμβάλει σε απτές αλλαγές στις επαγγελματικές διαδρομές και τις οργανωσιακές πρακτικές.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται συνδυάζουν δεδομένα από πολλαπλές πηγές—έρευνες φοιτητών/-τριών στις φάσεις T1 και T2, καθώς και την έρευνα επιχειρήσεων—επιτρέποντας μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση τόσο των άμεσων όσο και των μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων. Η προσέγγιση αυτή καθιστά δυνατό τον εντοπισμό όχι μόνο της αντιλαμβανόμενης χρησιμότητας των δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν, αλλά και του βαθμού στον οποίο αυτές οι ικανότητες μεταφράζονται σε συγκεκριμένες ευκαιρίες απασχόλησης και οργανωσιακή αλλαγή.

3.2.1 Αυξημένη πρόσβαση στην απασχόληση

Το τρίτο αποτέλεσμα, η *αυξημένη πρόσβαση στην απασχόληση*, μετράται μέσω δύο Βασικών Δεικτών Απόδοσης (KPI):

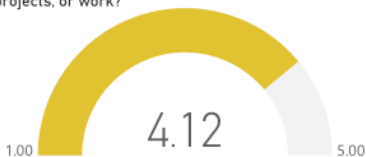
1. Αριθμός ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματική συνεργασία ή σύμβαση εργασίας
2. Αριθμός επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο.

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από τις τρεις πηγές—την έρευνα φοιτητών/-τριών T1, την έρευνα φοιτητών/-τριών T2 και την έρευνα επιχειρήσεων— παρέχουν μια συνεκτική εικόνα της αντιλαμβανόμενης χρησιμότητας του προγράμματος και της ικανότητάς του να δημιουργεί επαγγελματικές ευκαιρίες, ενώ παράλληλα επισημαίνουν ένα χάσμα μεταξύ των δεξιοτήτων που αναπτύχθηκαν κατά την εκπαίδευση και της συγκεκριμένης ενεργοποίησης διαδρομών απασχόλησης εντός των συμμετεχόντων οργανισμών.

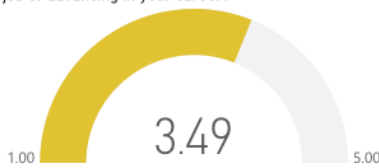
Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματική συνεργασία ή σύμβαση εργασίας.

Η έρευνα άμεσου αντικτύπου T1, η οποία διεξήχθη αμέσως μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, δείχνει μια γενικά θετική αντίληψη για τα άμεσα αποτελέσματα της εκπαίδευσης. Οι συμμετέχοντες/-χουσες βαθμολόγησαν τη χρησιμότητα των δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος με μέσο όρο **4,12 στα 5**, γεγονός που υποδηλώνει ότι το πρόγραμμα θεωρήθηκε κατά γενική ομολογία ως μέσο που τους/τις εφοδίασε με ικανότητες εφαρμόσιμες στις τρέχουσες δραστηριότητες, τα έργα ή τα εργασιακά τους πλαίσια. Αυτό το αποτέλεσμα σηματοδοτεί μια ισχυρή ευθυγράμμιση μεταξύ του περιεχομένου της εκπαίδευσης και των πρακτικών αναγκών των συμμετεχόντων/-χουσών. Ωστόσο, η αντιλαμβανόμενη επίδραση του προγράμματος στις προοπτικές απασχόλησης των συμμετεχόντων/-χουσών φαίνεται πιο μετριοπαθής: η μέση βαθμολογία για την ερώτηση σχετικά με το αν το πρόγραμμα βελτίωσε τις πιθανότητες εύρεσης εργασίας ή επαγγελματικής εξέλιξης ανέρχεται σε **3,49 στα 5**. Αυτή η διαφορά υποδηλώνει ότι, ενώ το μάθημα θεωρήθηκε αποτελεσματικό στην ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων, οι συμμετέχοντες/-χουσες ήταν κάπως πιο συγκρατημένοι/-νες στην αξιολόγηση του άμεσου αντικτύπου του στα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας. Τέλος, η έρευνα δείχνει ότι το πρόγραμμα συνέβαλε, συν τοις άλλοις, στη δημιουργία ευκαιριών δικτύωσης: οι ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν σχετικά υψηλή βαθμολογία (**3,93 στα 5**) όσον αφορά τη πιθανότητα να γνωρίσουν άτομα ή οργανισμούς με τους οποίους θα μπορούσαν να συνεργαστούν στο μέλλον. Αυτό υποδηλώνει ότι το περιβάλλον εκπαίδευσης λειτούργησε όχι μόνο ως χώρος μάθησης, αλλά και ως πλατφόρμα δικτύωσης που θα μπορούσε ενδεχομένως να υποστηρίξει μελλοντικές επαγγελματικές αλληλεπιδράσεις.

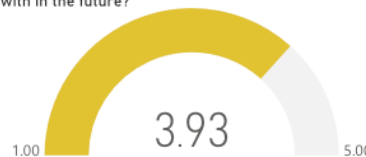
Do you think the course provided you with useful skills that can be applied in your current activities, projects, or work?

Did the program improve your chances of finding a job or advancing in your career?

During the course, did you come into contact with people or organizations you would like to collaborate with in the future?

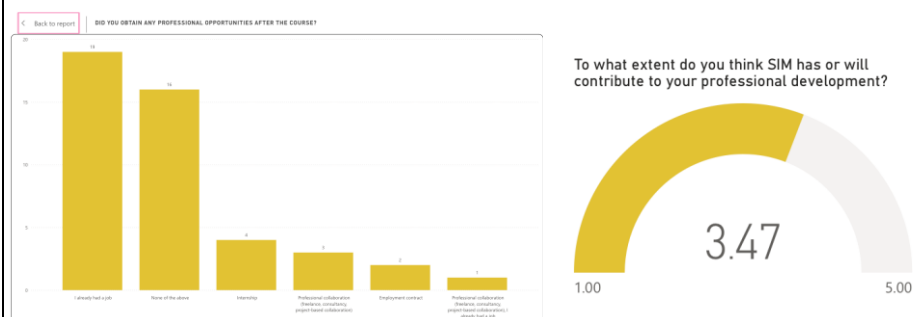

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T1

Η δεύτερη ομάδα στοιχείων, που συλλέχθηκε από φοιτητές/-τριες στη φάση T2, παρέχει περαιτέρω πληροφορίες για τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα του προγράμματος. Οι συμμετέχοντες/-χουσες βαθμολόγησαν τη συνολική συμβολή του προγράμματος SIM στην επαγγελματική τους εξέλιξη με **3,47 στα 5** επιβεβαιώνοντας τη μετριοπαθή θετική αντίληψη που παρατηρήθηκε στη φάση T1. Η κατανομή των

επαγγελματικών ευκαιριών που προέκυψαν μετά το μάθημα δείχνει ότι η πιο συχνή απάντηση ήταν «Είχα ήδη δουλειά» (19 ερωτηθέντες/-θείσες), γεγονός που υποδηλώνει ότι ένα σημαντικό ποσοστό των συμμετεχόντων/-χουσών εργαζόταν ήδη κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης του προγράμματος. Από τους/τις υπόλοιπους/-πες ερωτηθέντες/-θείσες, 16 ανέφεραν ότι δεν προέκυψε καμία από τις αναφερόμενες ευκαιρίες, το οποίο υποδεικνύει ότι πολλοί/-λές συμμετέχοντες/-χουσες δεν είχαν ακόμη μετουσιώσει την εκπαιδευτική εμπειρία σε συγκεκριμένα επαγγελματικά αποτελέσματα.

Παρ' όλα αυτά, προέκυψαν ορισμένες σχετικές ευκαιρίες: 4 ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν ότι ξεκίνησαν πρακτική άσκηση, 4 εξασφάλισαν επαγγελματικές συνεργασίες (όπως δραστηριότητες ως ελεύθεροι/-ρες επαγγελματίες ή σύμβουλοι) και 2 σύναψαν σύμβαση εργασίας. Αν και αυτοί οι αριθμοί είναι σχετικά περιορισμένοι, δείχνουν ότι το πρόγραμμα παρήγαγε ορισμένα απτά αποτελέσματα απασχόλησης για ένα υποσύνολο συμμετεχόντων/-χουσών. Σε ευρύτερο πλαίσιο, τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ότι η εκπαίδευση ενδεχομένως να λειτούργησε πρωτίστως ως μια εμπειρία ανάπτυξης ικανοτήτων και όχι ως μηχανισμός άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης.

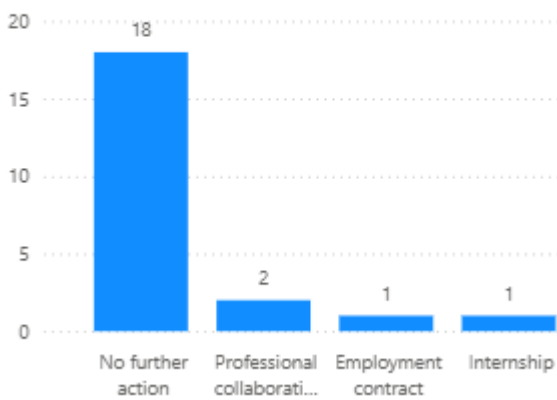

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T2

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο.

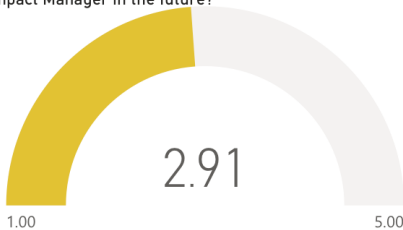
Η τρίτη οπτική, που προκύπτει από την έρευνα στις επιχειρήσεις, αναδεικνύει μια ελαφρώς πιο κριτική διάσταση του αντικτύπου του προγράμματος στις οργανωσιακές πρακτικές. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων/-θεισών (18 οργανισμοί), όταν ρωτήθηκαν αν ο οργανισμός τους ενεργοποίησε επαγγελματικές ευκαιρίες για τους/τις συμμετέχοντες/-χουσες μετά την ολοκλήρωση του έργου, απάντησε ότι «δεν υπήρξε περαιτέρω δράση», ενώ καταγράφηκαν μεμονωμένες περιπτώσεις πρακτικής άσκησης, συμβάσεων εργασίας ή επαγγελματικών συνεργασιών (4 συνολικά).

After participating in the project, did your organisation activate any of the following opportunities for participants?

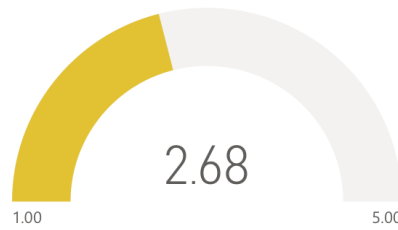

Το εύρημα αυτό συνάδει με τον σχετικά περιορισμένο αριθμό αποτελεσμάτων απασχόλησης που ανέφεραν οι ίδιοι/-διες οι συμμετέχοντες/-χουσες. Επιπλέον, οι οργανισμοί εξέφρασαν μέτρια προθυμία να ενσωματώσουν στο μέλλον επαγγελματικά προφίλ παρόμοια με αυτό του/της Social Impact Manager, με μέση βαθμολογία 2,91 στα 5. Αντίστοιχα, η αντιλαμβανόμενη συμβολή του έργου στην ενίσχυση των συνδέσεων μεταξύ οργανισμών και δυνητικών ταλέντων έλαβε βαθμολογία 2,68 στα 5 υποδηλώνοντας ότι το πρόγραμμα είχε περιορισμένη επίδραση στην εδραίωση διαύλων πρόσληψης ή μηχανισμών μακροπρόθεσμης συνεργασίας.

As a result of the project, is your organisation willing to integrate professional profiles that resemble the Social Impact Manager in the future?

To what extent did the project contribute to strengthening connections between your organisation and potential talents?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα επιχειρήσεων

Συνολικά, αυτές οι τρεις πηγές αποκαλύπτουν ένα πρόγραμμα που ήταν αποτελεσματικό στην παροχή σχετικών γνώσεων και δεξιοτήτων και στην προώθηση ευκαιριών δικτύωσης μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών, αλλά του οποίου η μετουσίωση σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ευκαιρίες παραμένει περιορισμένη. Η εκπαίδευση φαίνεται να ενίσχυσε τις επαγγελματικές ικανότητες των συμμετεχόντων/-χουσών και να διεύρυνε τα δίκτυα των επαφών τους, όμως το οργανωσιακό οικοσύστημα στο οποίο εντάσσεται το πρόγραμμα δεν μετέτρεψε συστηματικά αυτή τη δυναμική σε δομημένες διαδρομές απασχόλησης. Αυτό το κενό υποδηλώνει ότι οι μελλοντικές εκδοχές του προγράμματος θα μπορούσαν να επωφεληθούν από μια ισχυρότερη διασύνδεση μεταξύ

των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και της δέσμευσης των οργανισμών, για παράδειγμα μέσω πιο δομημένων προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, συνεργασιών με οργανισμούς υποδοχής ή μηχανισμών σχεδιασμένων να διευκολύνουν τη μετάβαση από την εκπαίδευση στην επαγγελματική αποκατάσταση. Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να συμβάλουν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της υψηλής αντιλαμβανόμενης εκπαιδευτικής αξίας του προγράμματος και του μέτριου, προς το παρόν, αντικτύπου του στα αποτελέσματα απασχόλησης.

3.2.2 Βελτιωμένες στρατηγικές ΕΚΕ

Το τέταρτο αποτέλεσμα που αξιολογήθηκε αφορά τη **βελτίωση των στρατηγικών ΕΚΕ εντός των συμμετεχόντων οργανισμών**, η οποία μετρήθηκε μέσω δύο δεικτών:

1. Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στην ικανότητά τους να συμβάλλουν στις στρατηγικές ΕΚΕ στο επαγγελματικό τους περιβάλλον·
2. Αριθμός επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτίωση στην ποιότητα της στρατηγικής ΕΚΕ που εφαρμόζουν.

Τα διαθέσιμα στοιχεία προέρχονται από την **έρευνα σε φοιτητές/-τριες κατά τη φάση T2** και την **έρευνα σε επιχειρήσεις**, γεγονός που επέτρεψε στην ανάλυση να καταγράψει τόσο την ανάπτυξη ικανοτήτων σχετικών με την ΕΚΕ όσο και τον βαθμό στον οποίο αυτές οι ικανότητες μεταφράστηκαν σε οργανωσιακές πρακτικές.

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στην ικανότητά τους να συμβάλλουν στις στρατηγικές ΕΚΕ στο επαγγελματικό τους περιβάλλον.

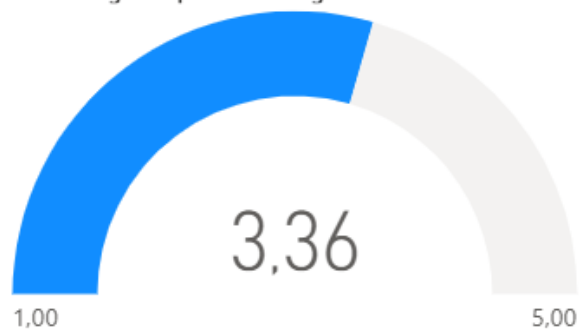
Τα αποτελέσματα της **έρευνας φοιτητών/-τριών στη φάση T2** δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε θετικά στην ενίσχυση των γνώσεων των συμμετεχόντων/-χουσών γύρω από τις έννοιες και τα εργαλεία της ΕΚΕ. Οι ερωτηθέντες/-θείσες σημείωσαν μέση βαθμολογία **3,89 στα 5** όταν ρωτήθηκαν εάν το πρόγραμμα είχε βελτιώσει τις γνώσεις τους σχετικά με την ΕΚΕ υποδηλώνοντας μια γενικά θετική αντίληψη για τα μαθησιακά αποτελέσματα. Οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέφεραν επίσης ένα **μέτριο επίπεδο εφαρμογής των εργαλείων που απέκτησαν στις επαγγελματικές τους δραστηριότητες**, με μέση βαθμολογία **3,36 στα 5** όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής των γνώσεων και των εργαλείων του προγράμματος στο εργασιακό τους περιβάλλον.

Σε απόλυτους αριθμούς, **30 από τους/τις 45 ερωτηθέντες/-θείσες στην έρευνα φοιτητών/-τριών στη φάση T2 ανέφεραν βελτίωση στην κατανόηση και τις δεξιότητές τους στην ΕΚΕ, ενώ 17 από αυτούς/-τές ανέφεραν ότι ήταν σε θέση να τις εφαρμόσουν σε επαγγελματικά και οργανωσιακά πλαίσια**. Τα αποτελέσματα αυτά υποδηλώνουν ότι η εκπαίδευση ενίσχυσε αποτελεσματικά τις δεξιότητες που σχετίζονται με την ΕΚΕ και παρείχε στους/στις συμμετέχοντες/-χουσες πλαίσια που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε επαγγελματικά περιβάλλοντα.

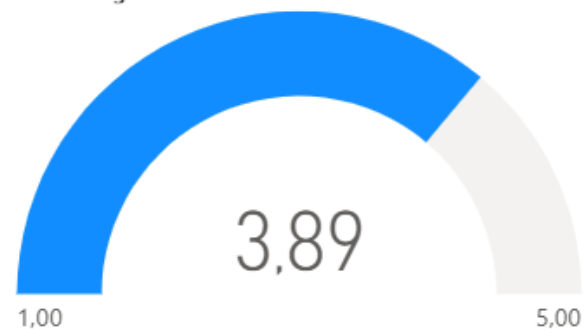
Η ποιοτική ανατροφοδότηση από τους/τις φοιτητές/-τριες επεξηγεί περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι γνώσεις εφαρμόστηκαν στην πράξη. Αρκετοί/-τές ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν ότι χρησιμοποίησαν τα εργαλεία που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος **για την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης του οργανωσιακού αντικτύπου, την κατάρτιση σχεδίων παρακολούθησης**

κατά τον σχεδιασμό έργων ή τη δημιουργία πλαισίων λογικής αντικτύπου (impact logic frameworks) για συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Άλλοι/-λες τόνισαν πώς το μάθημα βελτίωσε την ικανότητά τους να υποστηρίζουν **στρατηγικές βιωσιμότητας για πελάτες/-τισσες**, ιδίως σε πλαίσια παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι αναφορές σε πλαίσια, όπως **οι κατευθυντήριες οδηγίες του GRI και του ΟΟΣΑ**, υποδηλώνουν ότι οι συμμετέχοντες/-χουσες εξοικειώθηκαν με αναγνωρισμένα πρότυπα ΕΚΕ και ήταν σε θέση να τα εφαρμόσουν σε πραγματικές επαγγελματικές δραστηριότητες. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εκπαίδευση λειτούργησε επίσης ως έναυσμα για αναστοχασμό σχετικά με το πώς οι ίδιες οι επιχειρηματικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να γίνουν πιο βιώσιμες ενθαρρύνοντας τους/τις συμμετέχοντες/-χουσες να επανεξετάσουν τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο των προϊόντων ή υπηρεσιών του οργανισμού.

Were you able to apply in your job tools and knowledge acquired during SIM?

After SIM do you think you have improved your knowledge on CSR?

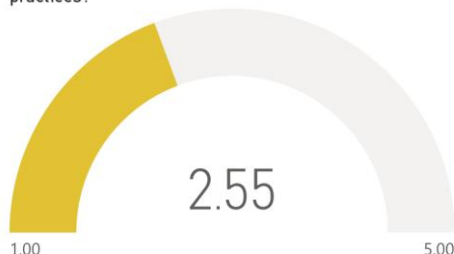

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T2

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτίωση στην ποιότητα της στρατηγικής ΕΚΕ που εφαρμόζουν.

Ωστόσο, τα στοιχεία από την **έρευνα των επιχειρήσεων** υποδηλώνουν ότι η μετατροπή αυτών των ικανοτήτων σε οργανωσιακή αλλαγή ήταν πιο περιορισμένη. Όταν ζητήθηκε από τους οργανισμούς να αξιολογήσουν σε ποιον βαθμό βελτιώθηκε η στρατηγική ή οι πρακτικές τους για την ΕΚΕ ως αποτέλεσμα του έργου, η μέση απάντηση ήταν **2,55 στα 5**, το οποίο δείχνει μια σχετικά μέτρια αντιλαμβανόμενη βελτίωση. Στην πραγματικότητα, μόνο **2 επιχειρήσεις συνολικά απάντησαν με 4 ή 5** σε αυτές τις κρίσιμες ερωτήσεις.

After participating in the project, to what extent has your organisation improved its CSR strategy or practices?

3.2.3 Ευρήματα αξιολόγησης για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Απασχόληση

23

Συνολικά, τα στοιχεία δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε θετικά στην ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων των συμμετεχόντων/-χουσών και των δεξιοτήτων τους στην ΕΚΕ, ενώ τα άμεσα αποτελέσματά του στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οργανωσιακή αλλαγή φαίνονται πιο περιορισμένα.

Οι συμμετέχοντες/-χουσες αναγνώρισαν ευρέως τη χρησιμότητα των δεξιοτήτων που απέκτησαν (4,12/5) και τη συμβολή του προγράμματος στην επαγγελματική ανάπτυξη και τις ευκαιρίες δικτύωσης, αν και ο αντιλαμβανόμενος αντίκτυπός του στις προοπτικές απασχόλησης ήταν πιο μέτριος (3,49/5).

Τα μεσοπρόθεσμα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν αυτό το μοτίβο: ενώ ορισμένοι/-νες συμμετέχοντες/-χουσες εξασφάλισαν θέσεις πρακτικής άσκησης, επαγγελματικές συνεργασίες ή συμβάσεις εργασίας, πολλοί/-λές είτε είχαν ήδη εργασία είτε δεν είχαν ακόμη μετουσιώσει την εκπαίδευση σε συγκεκριμένα επαγγελματικά αποτελέσματα, γεγονός που υποδηλώνει ότι το πρόγραμμα λειτούργησε κυρίως ως πρωτοβουλία ανάπτυξης ικανοτήτων και όχι ως μηχανισμός άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης. Μια παρόμοια δυναμική προκύπτει από την πλευρά των οργανισμών, καθώς λίγες επιχειρήσεις ενεργοποίησαν επαγγελματικές ευκαιρίες και η προθυμία να ενσωματώσουν προφίλ όπως οι Διαχειριστές/-στριες Κοινωνικού Αντικτύπου (Social Impact Managers) παρέμεινε μέτρια.

Παράλληλα, το πρόγραμμα αποδείχθηκε αποτελεσματικό στην ενίσχυση των γνώσεων και της πρακτικής κατανόησης των πλαισίων και των εργαλείων ΕΚΕ από τους/τις συμμετέχοντες/-χουσες (3,89/5), με αρκετούς/-τές να αναφέρουν την εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης αντικτύπου, στρατηγικών βιωσιμότητας και αναγνωρισμένων προτύπων, όπως οι οδηγίες του GRI ή του ΟΟΣΑ, στις επαγγελματικές τους δραστηριότητες. Ωστόσο, οι οργανισμοί ανέφεραν περιορισμένες μόνο βελτιώσεις στις στρατηγικές τους για την ΕΚΕ (2,55/5) σε συνδυασμό με σχετικά χαμηλή ικανότητα ενίσχυσης των διασυνδέσεων μεταξύ οργανισμών και δυνητικών ταλέντων (2,68/5). Αυτό υποδηλώνει ότι, ενώ το πρόγραμμα κατάφερε να αναπτύξει με επιτυχία ατομικές ικανότητες, η μεταφορά αυτών των δεξιοτήτων σε ευρύτερες οργανωσιακές πρακτικές και δομημένες διαδρομές απασχόλησης παραμένει μερική

και θα μπορούσε να επωφεληθεί από ισχυρότερη διασύνδεση μεταξύ των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και της δέσμευσης των οργανισμών.

3.3 Τοπική Ανάπτυξη

Αυτή η ενότητα αναλύει τη συμβολή του προγράμματος SIM στα αποτελέσματα της τοπικής ανάπτυξης, σύμφωνα με τη Θεωρία της Αλλαγής και το Πλαίσιο Αντικτύπου του έργου, τα οποία προσδιορίζουν την ενεργοποίηση του οικοσυστήματος και τη δημιουργία δικτύων ως βασικούς μηχανισμούς που συνδέουν την ανάπτυξη ατομικών ικανοτήτων με ευρύτερο εδαφικό αντίκτυπο.

Η ανάλυση επικεντρώνεται σε τρεις κύριες διαστάσεις: τη δέσμευση φορέων του ιδιωτικού, δημόσιου και τρίτου τομέα, την ενεργοποίηση της συμμετοχής της κοινότητας και την ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών και δικτύων συνεργασίας. Τα αποτελέσματα αυτά αντικατοπτρίζουν την ικανότητα του προγράμματος να λειτουργεί όχι μόνο σε ατομικό επίπεδο, αλλά και σε επίπεδο τοπικών οικοσυστημάτων προωθώντας συνδέσεις, πειραματισμούς και διαδικασίες κοινωνικής καινοτομίας.

Τα στοιχεία συνδυάζουν ανάλυση δικτύων, έρευνες φοιτητών/-τριών (T2) και έρευνα επιχειρήσεων επιτρέποντας την αξιολόγηση τόσο του εύρους της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών όσο και της ποιότητας και της ανθεκτικότητας των σχέσεων που δημιουργήθηκαν.

3.3.1 Βελτιωμένη δέσμευση ιδιωτικού/δημόσιου τομέα

Το αποτέλεσμα που σχετίζεται με τη βελτιωμένη δέσμευση των φορέων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στο οικοσύστημα τοπικής ανάπτυξης αξιολογείται μέσω τριών δεικτών:

1. Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου και ο βαθμός δέσμευσής τους·
2. Αριθμός τοπικών ΜΚΟ που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου και ο βαθμός δέσμευσής τους·
3. Αριθμός δημόσιων φορέων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου και ο βαθμός δέσμευσής τους.

Τα διαθέσιμα στοιχεία συνδυάζουν την ανάλυση δικτύου των συμμετεχόντων οργανισμών και τα αποτελέσματα της έρευνας επιχειρήσεων παρέχοντας μια εικόνα τόσο για το εύρος της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών όσο και για την αντισταθμιζόμενη δυναμική των σχέσεων που δημιουργήθηκαν μέσω του έργου.

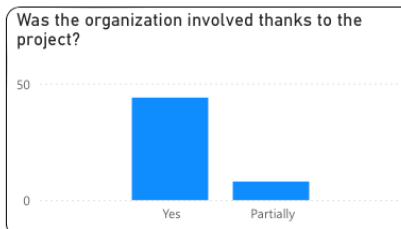
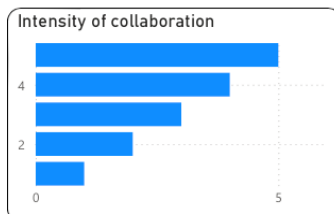
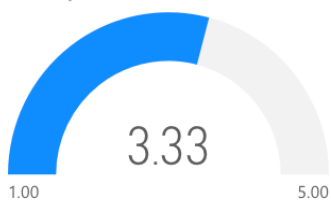
Η **ανάλυση δικτύου** δείχνει ότι στο έργο συμμετείχαν **52 οργανισμοί** από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα θεσμικών τύπων. Από αυτούς, οι 44 συμμετείχαν μέσω των εργασιών του έργου (project work), γεγονός που υπογραμμίζει τη συνάφεια αυτών των δραστηριοτήτων για τη δημιουργία ενός δυναμικού δικτύου ενδιαφερόμενων μερών από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα γύρω από το SIM.

Το δίκτυο περιλαμβάνει **επιχειρήσεις (33), ΜΚΟ (8), ενώσεις (4), δημόσιους φορείς (4), συνεταιρισμούς (1) και κοινωνικές επιχειρήσεις (1)**, γεγονός που υποδηλώνει ότι η πρωτοβουλία κατάφερε να κινητοποιήσει ένα **ετερογενές οικοσύστημα ενδιαφερόμενων μερών**.

Η ανάλυση αναφέρει **μέση ένταση συνεργασίας 3,33 στα 5** υποδεικνύοντας ένα μέτριο αλλά από επίπεδο αλληλεπίδρασης μεταξύ των οργανισμών που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του έργου. Οι απαντήσεις στην έρευνα δείχνουν επιπλέον ότι η πλειοψηφία των οργανισμών ανέφερε **άμεση συμμετοχή στο έργο**, ενώ

ένα μικρότερο ποσοστό ανέφερε μερική συμμετοχή επιβεβαιώνοντας ότι η πρωτοβουλία κατάφερε να ενεργοποιήσει ένα ευρύ δίκτυο εμπλεκόμενων ενδιαφερόμενων μερών. Περίπου οι μισοί οργανισμοί (21 από τους 52) βαθμολόγησαν με 4 και 5 την ένταση της συνεργασίας με ευρεία κατανομή ανά γεωγραφική περιοχή και τύπο οργανισμού.

Intensity of collaboration

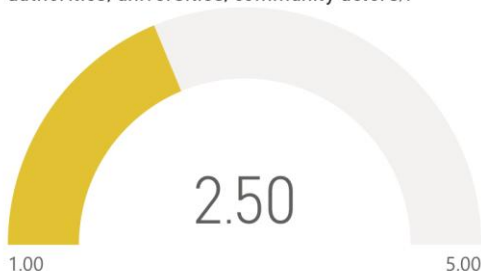

Πηγή δεδομένων: Ανάλυση δικτύου

Τα στοιχεία από την **έρευνα επιχειρήσεων** παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα αντιλαμβανόμενα αποτελέσματα αυτής της δέσμευσης στις οργανωσιακές σχέσεις. Όταν ρωτήθηκαν αν το έργο συνέβαλε στην ενίσχυση των σχέσεων με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως ΜΚΟ, δημόσιες αρχές, πανεπιστήμια και φορείς της κοινότητας, οι ερωτηθέντες/-θείσες σημείωσαν μέση βαθμολογία **2,50 στα 5**, γεγονός που υποδηλώνει μια σχετικά περιορισμένη αντιλαμβανόμενη ενίσχυση των σχέσεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ωστόσο, τα ποιοτικά σχόλια που συλλέχθηκαν μέσω της έρευνας αναδεικνύουν αρκετά συγκεκριμένα παραδείγματα συνεργασίας που προκλήθηκαν από το έργο. Ορισμένοι οργανισμοί ανέφεραν **νέες συνδέσεις με εκπαιδευτικά ιδρύματα και εκπροσώπους της τοπικής κοινότητας**, ενώ άλλοι τόνισαν την **ευκαιρία συνεργασίας με πανεπιστήμια για την υλοποίηση κοινών δραστηριοτήτων**. Οι εκδηλώσεις δικτύωσης που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο του έργου, όπως το **Hackathon**, αναφέρθηκαν επίσης ως ευκαιρίες που διευκόλυναν την αλληλεπίδραση μεταξύ των οργανισμών. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι ερωτηθέντες/-θείσες δήλωσαν ρητά ότι το έργο **ενίσχυσε τη συνεργασία με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, γεγονός που καταδεικνύει ότι η πρωτοβουλία συνέβαλε στη δημιουργία γεφυρών μεταξύ των οργανισμών και του ακαδημαϊκού τομέα.

Did the project help your organisation strengthen relationships with other stakeholders (NGOs, public authorities, universities, community actors)?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα επιχειρήσεων

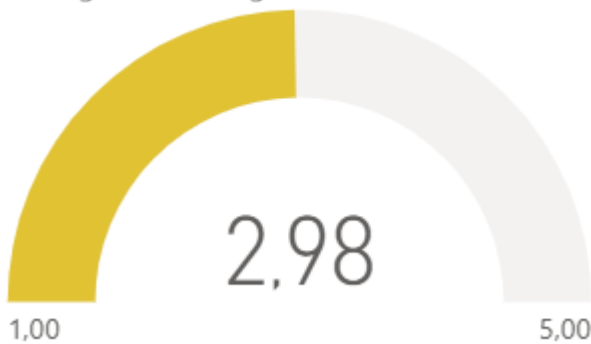
Συνολικά, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι το έργο κατάφερε να κινητοποιήσει ένα ευρύ και ποικιλόμορφο δίκτυο οργανισμών από τον ιδιωτικό, τον δημόσιο και τον τριτογενή τομέα δημιουργώντας ευκαιρίες για αλληλεπίδραση και συνεργασία στο πλαίσιο του οικοσυστήματος τοπικής ανάπτυξης. Παρότι η αντιλαμβανόμενη ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών παραμένει μέτρια, τόσο η δομή του δικτύου όσο και η ποιοτική ανατροφοδότηση υποδηλώνουν ότι το έργο διευκόλυνε τη δημιουργία νέων συνδέσεων μεταξύ οργανισμών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και φορέων της κοινότητας θέτοντας τα θεμέλια για πιθανές μελλοντικές συνεργασίες.

3.3.2 Βελτιωμένη δέσμευση της κοινότητας

Αριθμός ατόμων που συνεχίζουν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή.

Τα στοιχεία από την έρευνα φοιτητών/-τριών στη φάση T2 παρέχουν μια έμμεση ένδειξη της ανθεκτικότητας αυτών των δεσμεύσεων. Όταν οι συμμετέχοντες/-χουσες ρωτήθηκαν αν εξακολουθούν να εμπλέκονται ενεργά σε κοινωνικές, κοινοτικές πρωτοβουλίες ή πρωτοβουλίες ΕΚΕ που ξεκίνησαν ή ενισχύθηκαν μέσω του έργου, η μέση απάντηση ήταν **2,78 στα 5, με 11 από τα 45 ερωτηθέντα άτομα να παρέχουν θετική ανατροφοδότηση (4 ή 5)**. Αυτή η βαθμολογία υποδηλώνει ένα μέτριο επίπεδο συνεχιζόμενης εμπλοκής σε πρωτοβουλίες που σχετίζονται με το έργο υποδεικνύοντας ότι, ενώ ορισμένες συνεργασίες διατηρήθηκαν πέρα από την άμεση διάρκεια των δραστηριοτήτων, η μακροπρόθεσμη τήρηση αυτών των δεσμεύσεων εμφανίζεται ανομοιόμορφη.

Are you still actively involved in social, community, or CSR initiatives that were launched or strengthened during SIM?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών T2

Δημιουργία τοπικών έργων

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος SIM, οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέπτυξαν συνολικά 40 τελικά έργα (final projects) και 25 σχήματα συνεργασίας (cooperation schemes) μετασχηματίζοντας τις δεξιότητες που απέκτησαν σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες κοινωνικού αντικτύπου.

Η διαδικασία ανάπτυξης των έργων ακολούθησε μια δομημένη προσέγγιση σε όλες τις χώρες: τα hackathon έδωσαν τη δυνατότητα στους/στις συμμετέχοντες/-χουσες να εργαστούν πάνω σε πραγματικές προκλήσεις και να

δημιουργήσουν αρχικές ιδέες, ενώ τα σχήματα συνεργασίας και τα τελικά έργα επέτρεψαν την περαιτέρω ανάπτυξη και δοκιμή σε συνεργασία με επιχειρήσεις, ΜΚΟ και τοπικούς φορείς που λειτουργούν σε πλήρη εναρμόνιση με τις στρατηγικές για το Περιβάλλον, την Κοινωνία και τη Διακυβέρνηση (ESG).

Τα έργα που προέκυψαν μπορούν να ομαδοποιηθούν σε ορισμένους κύριους τομείς: απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, κοινωνική ένταξη και ευημερία, τοπική αναζωογόνηση και οργανωσιακή καινοτομία με έμφαση στα κριτήρια ESG. Σε όλα τα πλαίσια, βασικό χαρακτηριστικό είναι η ισχυρή εδραίωση των έργων σε πραγματικά οργανωσιακά ή τοπικά περιβάλλοντα διασφαλίζοντας τόσο την πρακτική συνάφεια όσο και τη δυνατότητα υλοποίησης.

Μια λεπτομερής επισκόπηση όλων των έργων παρέχεται στο Παραδοτέο 3.3 «Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης SIM».

3.3.3 Δημιουργία δικτύων

Το αποτέλεσμα που σχετίζεται με τη **δημιουργία δικτύων** αξιολογείται μέσω δύο δεικτών:

1. Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος·
2. Αριθμός τυπικών (επίσημων) συνεργασιών που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος.

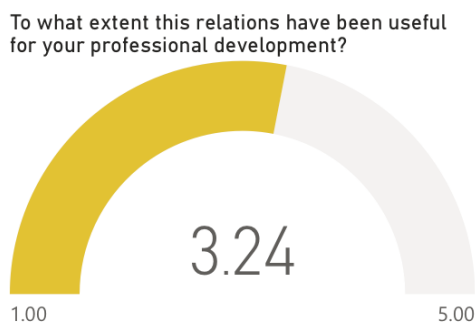
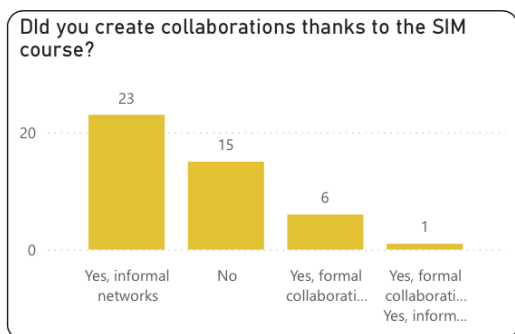
Η ανάλυση βασίζεται κυρίως στα αποτελέσματα της **έρευνας φοιτητών/-τριών στη φάση T2**, τα οποία συμπληρώνονται με ποιοτικά στοιχεία από τους/τις ίδιους/-διες τους/τις φοιτητές/-τριες και δεδομένα που προέκυψαν από την **ανάλυση δικτύου των συμμετεχόντων οργανισμών**. Αυτά τα στοιχεία βοηθούν από κοινού στην απεικόνιση της φύσης και της ποιότητας των σχέσεων που δημιουργήθηκαν μέσω του έργου.

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος (φοιτητές/-τριες).

Τα στοιχεία από την **έρευνα φοιτητών/-τριών στη φάση T2** δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε στη δημιουργία αρκετών νέων επαγγελματικών συνδέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών. Όταν ρωτήθηκαν αν δημιούργησαν συνεργασίες χάρη στο μάθημα SIM, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων/-θειών ανέφερε τη δημιουργία **άτυπων δικτύων (23 ερωτηθέντες/-θείσες)**. Μικρότερος αριθμός ανέφερε **επίσημες συνεργασίες (6 ερωτηθέντες/-θείσες)**, ενώ **ένας/μία ερωτηθείς/-θείσα απάντησε ότι ανέπτυξε τόσο επίσημη όσο και άτυπη συνεργασία**. Αντίθετα, **15 ερωτηθέντες/-θείσες δήλωσαν ότι δεν δημιουργήθηκε καμία συνεργασία**. Τα αποτελέσματα αυτά υποδηλώνουν ότι η κύρια συμβολή του προγράμματος όσον αφορά τη δικτύωση έγκειται στη διευκόλυνση άτυπων επαγγελματικών σχέσεων, οι οποίες συχνά αποτελούν το πρώτο βήμα προς πιο δομημένες μορφές συνεργασίας. Οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέφεραν επίσης ότι αυτές οι σχέσεις ήταν μέτρια χρήσιμες για την επαγγελματική τους ανάπτυξη, με μέση βαθμολογία 3,24 στα 5, όταν ρωτήθηκαν σε ποιον βαθμό οι σχέσεις που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος βοήθησαν στην επαγγελματική τους ανάπτυξη.

Η ποιοτική ανατροφοδότηση από τους/τις φοιτητές/-τριες παρέχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη φύση αυτών των συνδέσεων. Αρκετοί/-τές ερωτηθέντες/-θείσες περιέγραψαν την ανάπτυξη άτυπων διαπροσωπικών σχέσεων με συναδέλφους που τους/τις ενέπνεαν επαγγελματικά, με τους/τις οποίους/-ες συνεχίζουν να ανταλλάσσουν πληροφορίες για ευκαιρίες εργασίας και κατάρτισης ακόμη και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Άλλοι/-λες τόνισαν τη σημασία της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών με τους/τις υπόλοιπους/-πες συμμετέχοντες/-χουσες ή της δημιουργίας συνδέσεων κατά τη διάρκεια συνεργατικών

δραστηριοτήτων, όπως η ομαδική εργασία και τα hackathon. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτές οι αλληλεπιδράσεις οδήγησαν στον εντοπισμό επαγγελματικών συνεργιών με άλλους/-λες συμμετέχοντες/-χουσες ενισχύοντας τη μάθηση μεταξύ ομοτίμων (peer-to-peer learning) και τη συνεργασία εντός του δικτύου που δημιούργησε το πρόγραμμα. Αυτά τα παραδείγματα υποδηλώνουν ότι το μάθημα λειτούργησε ως πλατφόρμα για επαγγελματική ανταλλαγή και δικτύωση μεταξύ ομοτίμων, καθώς έδωσε τη δυνατότητα στους/στις συμμετέχοντες/-χουσες να αναπτύξουν σχέσεις που εκτείνονται πέρα από τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T2

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος (οργανισμοί).

Πρόσθετα στοιχεία από την **ανάλυση δικτύου των συμμετεχόντων οργανισμών** υποδεικνύουν ότι το έργο δημιούργησε μεταξύ άλλων ευκαιρίες συνεργασίας σε επίπεδο οργανισμών. Τέσσερις οργανισμοί ανέφεραν ότι οι δραστηριότητες δικτύωσης που σχετίζονταν με το έργο συνέβαλαν στον **σχεδιασμό ή την πρόταση νέων έργων ή υπηρεσιών**, ακόμη και αν αυτές οι πρωτοβουλίες δεν είχαν ακόμη υλοποιηθεί. Οι οργανισμοί που ανέφεραν τέτοιες εξελίξεις είναι οι **Lendlease, Humana People to People, EY Foundation και Epson**, γεγονός που υποδηλώνει ότι το δίκτυο που δημιουργήθηκε μέσω του έργου λειτούργησε ως μοχλός για πιθανές μελλοντικές συνεργασίες.

Αριθμός τυπικών (επίσημων) συνεργασιών που δημιουργήθηκαν μέσω του προγράμματος (οργανισμοί).

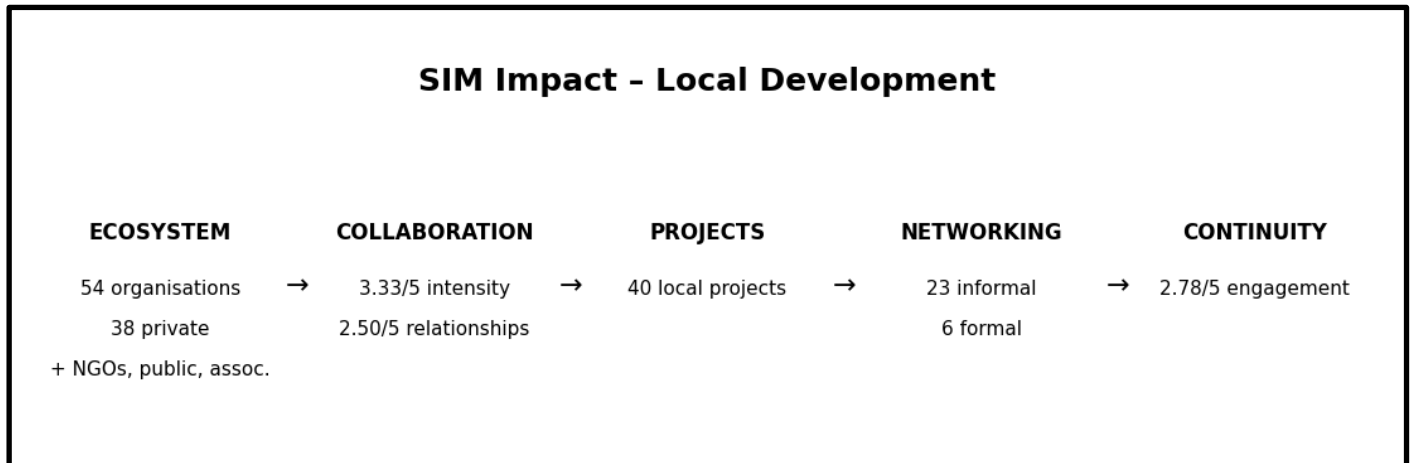
Επιπλέον, ένας οργανισμός ανέφερε τη δημιουργία μιας **νέας επίσημης συνεργασίας** που συνδέεται με το έργο. Η κροατική ιδιωτική εταιρεία **Jadran-galenski laboratorij d.d. (JGL d.d.)** δήλωσε ότι θα συμμετάσχει στην υλοποίηση του **προγράμματος Δια Βίου Μάθησης (LifeLong Learning-LLL) του SIM στο EFRI** λαμβάνοντας μέρος σε σχήματα συνεργασίας και δραστηριότητες hackathon. Έχει ήδη υπογραφεί μια **άτυπη συμφωνία**, η οποία αποτελεί ένα συγκεκριμένο βήμα προς μια δομημένη εταιρική σχέση.

Πηγή δεδομένων: Ανάλυση δικτύου

Συνολικά, τα στοιχεία δείχνουν ότι το έργο ήταν **ιδιαίτερα αποτελεσματικό στην προώθηση της άτυπης δικτύωσης και της επαγγελματικής ανταλλαγής μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών**, ενώ η δημιουργία τυπικών (επίσημων) συνεργασιών παραμένει πιο περιορισμένη, αλλά παρ' όλα αυτά υφίσταται. Οι άτυπες συνδέσεις φαίνεται να αποτελούν το **κύριο αποτέλεσμα της δικτύωσης** λειτουργώντας ως βάση για την ανταλλαγή γνώσεων, τις

επαγγελματικές ευκαιρίες και τις πιθανές μελλοντικές συνεργασίες μεταξύ ατόμων και οργανισμών που συμμετέχουν στην πρωτοβουλία.

3.3.4 Ευρήματα αξιολόγησης για την Τοπική Ανάπτυξη

Συνολικά, τα στοιχεία δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε θετικά στην τοπική ανάπτυξη ενεργοποιώντας ένα ποικιλόμορφο οικοσύστημα ενδιαφερόμενων, προωθώντας νέες συνδέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών και των οργανισμών και ενθαρρύνοντας τη δημιουργία τοπικών πρωτοβουλιών κοινωνικής καινοτομίας. Ωστόσο, η εδραίωση αυτών των αλληλεπιδράσεων σε σταθερές, μακροπρόθεσμες συνεργασίες παραμένει σε μέτρια επίπεδα.

Στο έργο συμμετείχαν 54 οργανισμοί από τον ιδιωτικό (38), τον δημόσιο και τον τρίτο τομέα, με μέτριο επίπεδο έντασης συνεργασίας (3,33/5), γεγονός που αποδεικνύει την ικανότητά του να κινητοποιεί ένα ευρύ δίκτυο ενδιαφερόμενων γύρω από τη διαχείριση κοινωνικού αντικτύπου. Παρότι οι οργανισμοί ανέφεραν περιορισμένη μόνο ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων (2,50/5), τα ποιοτικά στοιχεία δείχνουν ότι το πρόγραμμα συνέβαλε αποτελεσματικά στη δημιουργία νέων συνδέσεων, ιδίως μέσω διαδραστικών μορφών όπως τα hackathon.

Παράλληλα, οι συμμετέχοντες/-χουσες μετασχημάτισαν τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης σε 40 τοπικά έργα που αφορούν βασικές προκλήσεις, όπως η κοινωνική ένταξη, η ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων, η πρόσβαση στην επιχειρηματικότητα και η αναζωογόνηση της κοινότητας υπογραμμίζοντας την ικανότητα του προγράμματος να δημιουργεί καινοτομία με τοπική συνάφεια. Τα διαθέσιμα στοιχεία δεν επιτρέπουν όμως μια συστηματική αξιολόγηση της συνέχειας και της μακροπρόθεσμης υλοποίησης αυτών των πρωτοβουλιών, γεγονός που καθιστά δύσκολο να προσδιοριστεί σε ποιον βαθμό έχουν διατηρηθεί μετά το τέλος του προγράμματος.

Τα αποτελέσματα της δικτύωσης ήταν ιδιαίτερα ορατά σε επίπεδο συμμετεχόντων/-χουσών, καθώς το πρόγραμμα διευκόλυνε κυρίως άτυπες συνεργασίες που υποστηρίζουν την ανταλλαγή γνώσεων και τη μάθηση μεταξύ ομοτίμων. Αντίθετα, οι πιο δομημένες και επίσημες συνεργασίες μεταξύ οργανισμών παρέμειναν περιορισμένες, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις άρχισαν να εμφανίζονται.

Συνολικά, τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι το πρόγραμμα ήταν αποτελεσματικό στη δημιουργία ευκαιριών για αλληλεπίδραση, πειραματισμό και ενεργοποίηση δικτύων στο πλαίσιο του οικοσυστήματος τοπικής ανάπτυξης, ενώ

η μετάβαση από την αρχική συμμετοχή σε βιώσιμη συνεργασία αποτελεί βασικό τομέα που χρήζει περαιτέρω ενίσχυσης.

3.4 Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο το πρόγραμμα SIM έχει αποφέρει αποτελέσματα πέραν της άμεσης φάσης υλοποίησης, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα αναπαραγωγής, τη δημιουργία γνώσης και τη διάδοση. Στόχος είναι να αξιολογηθεί εάν το εκπαιδευτικό μοντέλο και τα στοιχεία που προέκυψαν από το έργο έχουν τη δυνατότητα να μεταφερθούν, να προσαρμοστούν και να επεκταθούν σε άλλα εκπαιδευτικά, οργανωσιακά και πολιτικά πλαίσια.

Η ανάλυση εστιάζει σε δύο βασικές διαστάσεις. Από τη μία πλευρά, διερευνά τη δυνατότητα αναπαραγωγής του εκπαιδευτικού μοντέλου SIM λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη πρόθεση των ενδιαφερόμενων μερών να το υιοθετήσουν όσο και τις πρώτες ενδείξεις ενσωμάτωσής του σε νέα περιβάλλοντα. Από την άλλη πλευρά, εξετάζει τη συμβολή του προγράμματος στην έρευνα και την ανάπτυξη γνώσης στον τομέα της ΕΚΕ, των ESG και της διαχείρισης κοινωνικού αντικτύπου, καθώς και την ικανότητά του να προσεγγίσει και να εμπλέξει ένα ευρύτερο κοινό μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης.

3.4.1 Δυνατότητα αναπαραγωγής

Το αποτέλεσμα που σχετίζεται με τη δυνατότητα αναπαραγωγής αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο το εκπαιδευτικό μοντέλο που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου παρουσιάζει δυνατότητες υιοθέτησης, ενσωμάτωσης ή αναπαραγωγής από εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς και ιδρύματα. Το αποτέλεσμα αυτό μετράται μέσω δύο δεικτών:

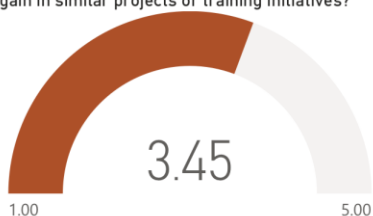
1. Τάση των ενδιαφερόμενων μερών να αναπαράγουν την εκπαίδευση
2. Αριθμός ενδιαφερόμενων μερών που επιθυμούν να εντάξουν το μάθημα σε επίσημα προγράμματα.

Τα στοιχεία που τεκμηριώνουν αυτό το αποτέλεσμα προέρχονται από την έρευνα επιχειρήσεων, την έρευνα φοιτητών/-τριών στη φάση T2 και μια εσωτερική βάση δεδομένων με τίτλο «Δυνατότητα Αναπαραγωγής και Έρευνα με Αντίκτυπο», η οποία καταγράφει συγκεκριμένα παραδείγματα αναπαραγωγής και μεταφοράς γνώσης που προέκυψαν από το έργο.

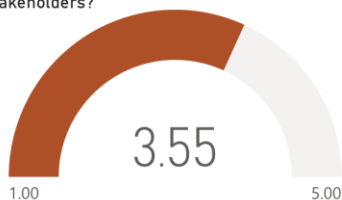
Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Πρόθεση των ενδιαφερόμενων μερών να αναπαράγουν την εκπαίδευση.

Τα αποτελέσματα της **έρευνας στις επιχειρήσεις** δείχνουν ισχυρή δεκτικότητα των οργανισμών απέναντι στην πιθανή αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού μοντέλου. Οι ερωτηθέντες/-θείσες ανέφεραν μέση βαθμολογία **4,27 στα 5** όταν ρωτήθηκαν αν θα συνιστούσαν το μάθημα σε άτομα του επαγγελματικού τους περιβάλλοντος. Το αποτέλεσμα αυτό υποδηλώνει υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στη συνάφεια και τη χρησιμότητα του προγράμματος, καθώς οι οργανισμοί θεωρούν την εκπαίδευση αυτή πολύτιμη για επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται σε τομείς που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, την ΕΚΕ και τη διαχείριση του κοινωνικού αντικτύπου.

Would your organisation be willing to participate again in similar projects or training initiatives?

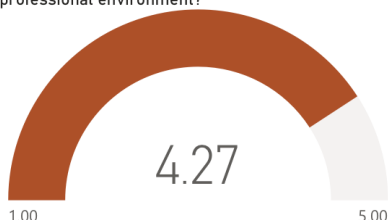
Would your organisation recommend this type of collaboration to other companies or stakeholders?

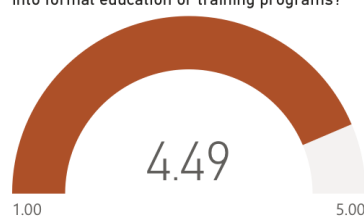
Πηγή δεδομένων: Έρευνα επιχειρήσεων

Ομοίως, η **έρευνα φοιτητών/-τριών στη φάση T2** παρέχει ισχυρές ενδείξεις για την αντιλαμβανόμενη δυνατότητα αναπαραγωγής του μαθήματος στο πλαίσιο των επίσημων εκπαιδευτικών συστημάτων. Οι συμμετέχοντες/-χουσες βαθμολόγησαν **με 4,49 στα 5** τον βαθμό στον οποίο θα συνιστούσαν την ενσωμάτωση του μαθήματος σε **επίσημα εκπαιδευτικά ή επιμορφωτικά προγράμματα**. Αυτό υποδηλώνει ένα πολύ υψηλό επίπεδο υποστήριξης για τη θεσμοθέτηση αυτού του είδους εκπαίδευσης στα ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών ή στις επαγγελματικές εκπαιδευτικές διαδρομές. Το εν λόγω αποτέλεσμα δείχνει ότι οι συμμετέχοντες/-χουσες θεωρούν το πρόγραμμα όχι μόνο ως μια πολύτιμη ατομική εμπειρία μάθησης, αλλά και ως ένα **μοντέλο που θα μπορούσε να υιοθετηθεί συστηματικά στο πλαίσιο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή της επαγγελματικής κατάρτισης**.

Would you advise this course to people of your professional environment?

Would you recommend integrating this course into formal education or training programs?

Πηγή δεδομένων: Έρευνα φοιτητών/-τριών T2

Βασικός Δείκτης Απόδοσης (KPI): Αριθμός ενδιαφερόμενων μερών που επιθυμούν να εντάξουν το μάθημα σε επίσημα προγράμματα & Αριθμός πανεπιστημίων που αναγνωρίζουν ή υιοθετούν το μάθημα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής τους προσφοράς.

Πρόσθετα στοιχεία παρέχονται από τη **βάση δεδομένων «Δυνατότητα Αναπαραγωγής και Έρευνα με Αντίκτυπο»**, η οποία καταγράφει συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες το εκπαιδευτικό πλαίσιο έχει ήδη μεταφερθεί ή προσαρμοστεί σε νέα περιβάλλοντα. Ένα παράδειγμα είναι η **πλήρης αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού μοντέλου SIM στο Πανεπιστήμιο της Ριέκα – Σχολή Οικονομικών και Επιχειρήσεων (EFRI)** στην Κροατία, όπου υλοποιήθηκε το **"EFRI SIM Replication Workshop"**, με έμφαση σε θεματικές όπως η ΕΚΕ, τα

κριτήρια ESG και η Διαχείριση Κοινωνικού Αντικτύπου. Ένα δεύτερο παράδειγμα αφορά το Πανεπιστήμιο **Milano-Bicocca (UNIMIB)** στην Ιταλία, όπου στοιχεία του προγράμματος ενσωματώθηκαν σε **δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων που σχετίζονται με την εκτίμηση αντικτύπου και την κοινωνική οικονομία.**

Συνολικά, τα διαθέσιμα στοιχεία υποδηλώνουν μια πολλά υποσχόμενη δυναμική για τη δυνατότητα αναπαραγωγής του εκπαιδευτικού μοντέλου, η οποία υποστηρίζεται από την προθυμία των ενδιαφερόμενων να προτείνουν και να ενσωματώσουν στοιχεία του μαθήματος, καθώς και από τα πρώτα παραδείγματα υιοθέτησης σε θεσμικό επίπεδο από τα συνεργαζόμενα πανεπιστήμια.

Ειδικότερα, παραδείγματα από πανεπιστήμια της κοινοπραξίας δείχνουν ότι η εκπαίδευση SIM έχει υιοθετηθεί με διάφορες μορφές: το Πανεπιστήμιο της Ριέκα (UNIRI EFRI, Κροατία) πραγματοποίησε πλήρη αναπαραγωγή του προγράμματος μέσω του "EFRI SIM Replication Workshop" εστιάζοντας στην ΕΚΕ, τα κριτήρια ESG και τη Διαχείριση Κοινωνικού Αντικτύπου. Επιπρόσθετα, το Πανεπιστήμιο Milano-Bicocca (UNIMIB, Ιταλία) ενσωμάτωσε επιλεγμένα στοιχεία της εκπαίδευσης στις δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων του, ιδίως όσον αφορά την εκτίμηση αντικτύπου και την κοινωνική οικονομία. Αν και αυτές οι περιπτώσεις καταδεικνύουν την προσαρμοστικότητα του μοντέλου, δεν παρέχουν ακόμη επαρκή στοιχεία για τη συνέχεια, την επέκταση ή τη μακροπρόθεσμη θεσμοθέτηση αυτών των πρωτοβουλιών.

Ομοίως, οι πληροφορίες που περιέχονται στη βάση δεδομένων «Δυνατότητα Αναπαραγωγής και Έρευνα με Αντίκτυπο» επιβεβαιώνουν ότι το εκπαιδευτικό πλαίσιο έχει αρχίσει να μεταφέρεται σε νέα ακαδημαϊκά και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Ωστόσο, τα διαθέσιμα δεδομένα δεν επιτρέπουν μια συστηματική αξιολόγηση της έκτασης, του βάθους ή της βιωσιμότητας αυτών των αναπαραγωγών μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, ενώ το μοντέλο παρουσιάζει σαφή δυναμική για ευρύτερη υιοθέτηση, απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για να επικυρωθεί η αποτελεσματική επεκτασιμότητά του και ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπός του πέραν της αρχικής υλοποίησης του έργου.

3.4.2 Έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ

Τα στοιχεία που προκύπτουν από την ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων/-χουσών, ιδίως από τις έρευνες φοιτητών/-τριών (φάσεις T1 και T2), επισημαίνουν διάφορους τομείς στους οποίους θα ήταν ωφέλιμη η περαιτέρω ανάπτυξη των γνώσεων και της εκπαίδευσης. Όπως συζητήθηκε σε προηγούμενες ενότητες, οι συμμετέχοντες/-χουσες εξέφρασαν σταθερά την ανάγκη για βαθύτερη διερεύνηση βασικών θεμάτων—όπως οι μεθοδολογίες μέτρησης αντικτύπου (π.χ. SROI), η πρακτική εφαρμογή εργαλείων και η ισχυρότερη ευθυγράμμιση μεταξύ του θεωρητικού περιεχομένου και των πραγματικών πλαισίων υλοποίησης. Αυτές οι επισημάνσεις οδηγούν στον εντοπισμό σχετικών κενών στην εκπαίδευση και τις γνώσεις, ιδίως σε σχέση με την επιχειρησιακή εφαρμογή της διαχείρισης αντικτύπου και τη μετάβαση από τη μάθηση στην πράξη.

Ωστόσο, ενώ οι ενδείξεις αυτές παρέχουν μια πολύτιμη προκαταρκτική κατανόηση των αναδυόμενων αναγκών σε επίπεδο έρευνας και κατάρτισης, μια πιο συστηματική επικύρωση αυτού του αποτελέσματος θα εξαρτηθεί από την τελική αξιολόγηση που θα διεξαγάγει η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Επιπλέον, οι ακόλουθοι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (ΚΡΙ), που προέρχονται από το ΠΕ5 (Βάση Δεδομένων – Διάδοση και Επικοινωνία), παρέχουν μια επισκόπηση της εμβέλειας του έργου και της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, στοιχεία που καθιστούν το ερευνητικό έργο επιδραστικό:

- **52.226** επισκέψεις στον ιστότοπο (Αύγ. 2023 – Νοέμ. 2025)
- **+850** ενδιαφερόμενοι/-νες που προσεγγίστηκαν μέσω της βάσης δεδομένων του έργου
- **1.140** ακόλουθοι (followers) στα κανάλια κοινωνικής δικτύωσης του έργου
- **1.705** λήψεις ηλεκτρονικών περιοδικών (e-zines) του έργου (4 εκδόσεις)

Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα αναφερόμενα δεδομένα αφορούν την περίοδο έως τον Νοέμβριο του 2025. Η συλλογή δεδομένων για τους τελευταίους έξι μήνες του έργου έχει προγραμματιστεί να ξεκινήσει τον Μάιο μετά την υποβολή του παρόντος παραδοτέου.

3.4.3 Ευρήματα αξιολόγησης για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Επέκταση

Συνολικά, τα στοιχεία υποδηλώνουν ότι το πρόγραμμα SIM παρουσιάζει ισχυρή δυναμική για αναπαραγωγή και μεταφορά γνώσης, η οποία υποστηρίζεται από υψηλά επίπεδα αποδοχής από τους ενδιαφερόμενους φορείς και αρχικά παραδείγματα θεσμικής υιοθέτησης. Τόσο οι οργανισμοί (4,27/5) όσο και οι συμμετέχοντες/-χουσες (4,49/5) εξέφρασαν ισχυρή προθυμία να συστήσουν και να ενσωματώσουν το εκπαιδευτικό μοντέλο, γεγονός που υποδηλώνει ότι το πρόγραμμα θεωρείται σχετικό, αξιόπιστο και προσαρμόσιμο σε διαφορετικά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά πλαίσια.

Ακόμη, τα διαθέσιμα στοιχεία αναδεικνύουν ένα χάσμα μεταξύ αυτής της υψηλής αντιλαμβανόμενης δυνατότητας αναπαραγωγής και της πραγματικής της εδραίωσης. Παρότι οι αρχικές περιπτώσεις υιοθέτησης σε πανεπιστήμια-εταίρους—όπως η πλήρης αναπαραγωγή στο UNIRI EFRI και η μερική ενσωμάτωση στο UNIMIB— αποδεικνύουν την ευελιξία του μοντέλου, παραμένουν εμπειρίες σε πρώιμο στάδιο. Επί του παρόντος, υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τη συνέχεια, τη θεσμοθέτηση και την επέκταση αυτών των πρωτοβουλιών πέρα από τις πιλοτικές εφαρμογές.

Παράλληλα, το πρόγραμμα συνέβαλε στον εντοπισμό αναδυόμενων κενών στην έρευνα και την κατάρτιση, ιδίως σε σχέση με την επιχειρησιακή εφαρμογή της διαχείρισης αντικτύπου, την εφαρμογή μεθοδολογιών όπως η SROI και την ευθυγράμμιση μεταξύ θεωρητικών πλαισίων και πρακτικής στον πραγματικό κόσμο. Αυτές οι επισημάνσεις, οι οποίες προέρχονται κυρίως από την ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων/-χουσών, αποτελούν πολύτιμη συνεισφορά για τη μελλοντική έρευνα και την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών. Ωστόσο, η επίσημη επικύρωση και εδραίωσή τους θα εξαρτηθεί από την τελική αξιολόγηση που θα διενεργήσει η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Τέλος, οι δραστηριότητες διάδοσης στο πλαίσιο του ΠΕ5 αποκαλύπτουν μια σημαντική ικανότητα προσέγγισης του κοινού, με πάνω από 52.000 επισκέψεις στον ιστότοπο, επαφή με περισσότερους από 850 ενδιαφερόμενους φορείς και σταθερή συμμετοχή μέσω των ψηφιακών καναλιών. Αν και τα αποτελέσματα αυτά επιβεβαιώνουν την ορατότητα του προγράμματος και τη δυνατότητά του να επηρεάσει ευρύτερα ακροατήρια, αντικατοπτρίζουν κυρίως την εμβέλεια και την ευαισθητοποίηση και όχι άμεσες ενδείξεις υιοθέτησης ή συστημικής αλλαγής.

Συνολικά, τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι το πρόγραμμα SIM δημιούργησε με επιτυχία τις προϋποθέσεις για αναπαραγωγή, καινοτομία και διάδοση της γνώσης. Εντούτοις, η μετάβαση από τη δυναμική στην πραγματική επέκταση—ιδίως όσον αφορά τη θεσμοθέτηση, τη μακροπρόθεσμη υιοθέτηση και την ενσωμάτωση σε εκπαιδευτικά και οργανωσιακά συστήματα—παραμένει ένας βασικός τομέας που χρήζει περαιτέρω ανάπτυξης και επικύρωσης.

3.5 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων

Πριν από την παρουσίαση της επισκόπησης των αποτελεσμάτων, τα ακόλουθα βασικά στοιχεία εκρών παρέχουν μια συνοπτική περίληψη της κλίμακας και της εμβέλειας του προγράμματος SIM:

- **124** εκπαιδευμένοι/-νες συμμετέχοντες/-χουσες
- **54** εμπλεκόμενοι οργανισμοί (συμπεριλαμβανομένων **38 επιχειρήσεων**)
- **40** τοπικά έργα που αναπτύχθηκαν
- **5** Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης/Φορείς Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
- **150** ώρες εκπαίδευσης

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με βάση το Πλαίσιο Αντικτύπου.

Τομέας Αποτελεσμάτων	Αποτέλεσμα	Βασικός Δείκτης Απόδοσης (ΚΡΙ)	Τιμή Υλοποίησης (Απόλυτη)	Τιμή Υλοποίησης (% των ερωτηθέντων ατόμων)
Εκπαίδευση	Βελτιωμένες κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες	1. Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητές τους. 2. Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν.	43/76 75% γυναίκες Ηλικιακό εύρος 20-60 ετών	57%
	Βελτιωμένες τεχνικές δεξιότητες	3. Αριθμός ατόμων που βελτίωσαν τις τεχνικές δεξιότητές τους. 4. Ποικιλομορφία των ατόμων που εκπαιδεύτηκαν.	52/76 75% γυναίκες Ηλικιακό εύρος 20-60 ετών	68%
	Εκπαιδευτική καινοτομία	5. Ποιότητα όπως την αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες/-χουσες.	4,33/5,00	87%
		6. Αριθμός αιτήσεων.	192	Μη διαθέσιμη
Οικονομική Ανάπτυξη / Απασχόληση	Αυξημένη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας	7. Αριθμός ωφελούμενων που ξεκινούν πρακτική άσκηση, επαγγελματική συνεργασία ή σύμβαση εργασίας.	10/76	13%

	Βελτιωμένες στρατηγικές ΕΚΕ	8. Αριθμός επιχειρήσεων που είναι πρόθυμες να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μετά τη συμμετοχή τους στο έργο.	4/22	18%
		9. Αριθμός συμμετεχόντων/-χουσών που αναφέρουν βελτιώσεις στην ικανότητά τους να συμβάλλουν στις στρατηγικές ΕΚΕ στο επαγγελματικό τους περιβάλλον.	30/45	66%
		10. Αριθμός επιχειρήσεων που δηλώνουν βελτίωση στην ποιότητα της στρατηγικής ΕΚΕ που εφαρμόζουν.	2/22	9%
Τοπική Ανάπτυξη	Βελτιωμένη δέσμευση ιδιωτικού/δημόσιου τομέα	11. Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.	33	-
		12. Αριθμός τοπικών ΜΚΟ και ενώσεων που συμμετέχουν στις δραστηριότητες του έργου + βαθμός δέσμευσης.	12	-
		13. Αριθμός δημόσιων φορέων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες του έργου + βαθμός	4	-

		δέσμευσης.		
	Βελτιωμένη δέσμευση της κοινότητας	14. Αριθμός ατόμων που συνεχίζουν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή.	11/45	24%
	Δημιουργία τοπικών έργων	15. Αριθμός τοπικών έργων που ξεκίνησαν.	40	-
	Ανάπτυξη δικτύων	16. Αριθμός άτυπων συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.	24/45 (φοιτητές/-τριες)	53%
4/22 (επιχειρήσεις)			18%	
17. Αριθμός τυπικών (επίσημων) συνεργασιών που δημιουργήθηκαν.		7/45 (φοιτητές/-τριες)	16%	
		1/22 (επιχειρήσεις)	4%	
Έρευνα, Καινοτομία και Επέκταση	Δυνατότητα αναπαραγωγής	18. Πρόθεση των ενδιαφερόμενων μερών να αναπαράγουν την εκπαίδευση.	3,44/5	70%
		19. Αριθμός ενδιαφερόμενων που εντάσσουν το μάθημα στο επίσημο πρόγραμμα.	3/5	60%
	Έρευνα με αντίκτυπο στην ΕΚΕ	20. Αριθμός ενδιαφερόμενων που συμμετείχαν μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης.	2.000 + 5.226 επισκέψεις στον ιστότοπο	-
		21. Αριθμός νέων ερευνητικών τομέων ή κενών στην εκπαίδευση/γνώση που	Ποιοτική ανάλυση	Ποιοτική ανάλυση

		εντοπίστηκαν ως αποτέλεσμα της έρευνας.		
--	--	---	--	--

04 | ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν στην Ενότητα 3 επιβεβαιώνουν ότι το πρόγραμμα SIM ήταν αποτελεσματικό στη δημιουργία σχετικών αποτελεσμάτων σε πολλαπλές διαστάσεις, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων, ενώ παράλληλα επισημαίνουν τομείς στους οποίους ο αντίκτυπος εξακολουθεί να βρίσκεται σε στάδιο ανάπτυξης.

Σε **ατομικό επίπεδο**, το πρόγραμμα πέτυχε σαφέστατα τον **πρωταρχικό του στόχο για την ενίσχυση των δεξιοτήτων στη διαχείριση κοινωνικού αντικτύπου**, την ΕΚΕ, τα κριτήρια ESG και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, με τη συμμετοχή 124 ατόμων από 5 χώρες. Οι συμμετέχοντες/-χουσες ανέφεραν βελτιώσεις τόσο στις τεχνικές όσο και στις οριζόντιες δεξιότητες, παράλληλα με υψηλά επίπεδα ικανοποίησης από την ποιότητα και τον καινοτόμο χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα αυτά επιβεβαιώνουν τη **συνάφεια του μοντέλου SIM στην αντιμετώπιση των αναδυόμενων αναγκών για δεξιότητες** στον τομέα της βιωσιμότητας και της διαχείρισης αντικτύπου, γεγονός που αντικατοπτρίζεται επίσης στην υψηλή ζήτηση για το πρόγραμμα και στην ποικιλομορφία των συμμετεχόντων/-χουσών.

Καταρχάς, η συνολική αντιλαμβανόμενη ποιότητα του μαθήματος ανήλθε σε 4,33/5. Ταυτόχρονα, η μετατροπή αυτών των ικανοτήτων σε αποτελέσματα στην απασχόληση φαίνεται να είναι πιο σταδιακή. Παρότι οι συμμετέχοντες/-χουσες αναγνώρισαν τη χρησιμότητα των δεξιοτήτων που απέκτησαν (4,12/5), ο αντιλαμβανόμενος αντίκτυπος στις προοπτικές απασχόλησης παραμένει πιο μέτριος (3,49/5) και μόνο ένα περιορισμένο ποσοστό είχε πρόσβαση σε συγκεκριμένες ευκαιρίες. Αυτό υποδηλώνει ότι **το πρόγραμμα συμβάλλει σημαντικά στην απασχολησιμότητα, αν και ενδέχεται να χρειαστούν πρόσθετοι μηχανισμοί για την περαιτέρω υποστήριξη της μετάβασης στην αγορά εργασίας.**

Η ανάλυση επισημαίνει, συν τοις άλλοις, την παρουσία διαφορετικών προφίλ εκπαιδευομένων στο πλαίσιο του προγράμματος, όπως **φοιτητές/-τριες που εισέρχονται στην αγορά εργασίας και επαγγελματίες που επιδιώκουν την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους**. Οι εν λόγω ομάδες έχουν διακριτές ανάγκες και προσδοκίες, οι οποίες ενδέχεται να μην καλύπτονται πλήρως από μια ενιαία δομή προγράμματος σπουδών. Επομένως, η μεγαλύτερη διαφοροποίηση στις διαδρομές μάθησης θα μπορούσε να ενισχύσει αφενός την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης και αφετέρου την ευθυγράμμισή της με την αγορά εργασίας και τα οργανωσιακά πλαίσια.

Από την **οπτική των οργανισμών**, το πρόγραμμα επέτρεψε αρχικές μορφές συνεργασίας με εταιρείες και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, ιδίως μέσω σχημάτων συνεργασίας και δραστηριοτήτων που βασίζονται σε έργα (project-based activities). **Συμμετείχαν 54 οργανισμοί από τον ιδιωτικό, τον δημόσιο και τον τρίτο τομέα συμβάλλοντας στην ενεργοποίηση ενός ποικιλόμορφου οικοσυστήματος.** Ωστόσο, τα στοιχεία δείχνουν ότι αυτές οι αλληλεπιδράσεις ήταν πιο έντονες κατά τη φάση υλοποίησης και λιγότερο σταθερές σε βάθος χρόνου. Αυτό ενδέχεται να αντικατοπτρίζει την ευρύτερη **πρόκληση της ευθυγράμμισης των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών με τις προτεραιότητες των οργανισμών, ειδικά σε πλαίσια στα οποία τα άμεσα οφέλη ή τα στρατηγικά κίνητρα δεν είναι άμεσα εμφανή.** Αυτή η δυναμική αποτυπώνεται επίσης στα σχετικά μέτρια αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν σε ό,τι αφορά την οργανωσιακή αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων στις στρατηγικές ΕΚΕ (2,55/5) και της ενίσχυσης των συνδέσεων μεταξύ οργανισμών και δυνητικών ταλέντων (2,68/5). Αν και τα αποτελέσματα αυτά δεν μειώνουν την αξία του προγράμματος, υποδηλώνουν ότι ενδέχεται να απαιτούνται

περαιτέρω προσπάθειες (που υπερβαίνουν τον απλό σχεδιασμό και την υλοποίηση του μαθήματος) για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης των αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης στις πρακτικές των οργανισμών.

Σε **επίπεδο οικοσυστήματος**, το πρόγραμμα ενεργοποίησε με επιτυχία δίκτυα και τόνωσε τη συνεργασία οδηγώντας στην ανάπτυξη 40 τοπικών έργων που αντιμετωπίζουν προκλήσεις όπως η κοινωνική ένταξη, η ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων, η πρόσβαση στην επιχειρηματικότητα και η αναζωογόνηση της κοινότητας. Τέτοιες πρωτοβουλίες καταδεικνύουν την **ικανότητα του προγράμματος να συνδέει την εκπαίδευση με την επίλυση πραγματικών προβλημάτων και να υποστηρίζει την καινοτομία που έχει ως αφετηρία την τοπική κοινωνία. Πολλές όμως από αυτές τις συνεργασίες παραμένουν άτυπες** και η μακροπρόθεσμη συνέχεια τους δεν μπορεί ακόμη να αξιολογηθεί πλήρως, γεγονός που υποδηλώνει ότι πρόσθετες δομές ή μηχανισμοί θα μπορούσαν να συμβάλουν στην εδραίωσή τους σε πιο σταθερές και βιώσιμες εταιρικές σχέσεις.

Τα στοιχεία σχετικά με τη **δυνατότητα αναπαραγωγής** ενισχύουν περαιτέρω τη συνολικά θετική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μοντέλου, ιδιαίτερα όσον αφορά την αντιλαμβανόμενη ποιότητα και τη συνάφεια του περιεχομένου του. Τόσο οι ενδιαφερόμενοι φορείς των οργανισμών όσο και οι συμμετέχοντες/-χουσες εξέφρασαν **μεγάλη προθυμία να συστήσουν το πρόγραμμα (4,27/5 και 4,49/5 αντίστοιχα) δείχνοντας μεγάλη εκτίμηση για το πρόγραμμα σπουδών**, τις μεθοδολογίες και τη θεματική εστίαση στην ΕΚΕ, τα κριτήρια ESG και τη διαχείριση του κοινωνικού αντικτύπου. Αυτό δείχνει ότι το εκπαιδευτικό μοντέλο SIM ανταποκρίνεται αποτελεσματικά σε μια αναδυόμενη ζήτηση για δομημένες δεξιότητες σε αυτόν τον τομέα και αναγνωρίζεται η αξία του σε διάφορα πλαίσια. Ωστόσο, ενώ αυτό το υψηλό επίπεδο αποδοχής επιβεβαιώνει την ελκυστικότητα και την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα του προγράμματος, θα πρέπει να ερμηνεύεται κυρίως ως δείκτης **δυνητικής και όχι πραγματικής αναπαραγωγής, καθώς τα στοιχεία για τη μακροπρόθεσμη υιοθέτηση και θεσμοθέτηση παραμένουν περιορισμένα σε αυτό το στάδιο.**

Είναι σημαντικό τα ευρήματα αυτά να εξεταστούν στο πλαίσιο του αρχικού πεδίου εφαρμογής και των στόχων του έργου SIM. **Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε κυρίως με σκοπό να αναπτύξει και να δοκιμάσει ένα νέο επαγγελματικό προφίλ (τον/τη Διαχειριστή/-στρια Κοινωνικού Αντικτύπου) και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός υποστηρικτικού οικοσυστήματος σε πολλές χώρες.** Υπό αυτή την έννοια, το υποκείμενο μοντέλο αντικτύπου ήταν εξ ορισμού φιλόδοξο στοχεύοντας να συνδέσει την ανάπτυξη ατομικών ικανοτήτων με τη δυναμική της αγοράς εργασίας, την οργανωσιακή αλλαγή και ευρύτερες συστημικές επιδράσεις. **Στο πλαίσιο αυτό, τα στοιχεία δείχνουν ότι το έργο πέτυχε τους βασικούς στόχους του**, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την ενεργοποίηση δικτύων και την αρχική διαμόρφωση του οικοσυστήματος. Την ίδια στιγμή, **ορισμένα από τα πιο προχωρημένα αποτελέσματα** (όπως οι διαδρομές βιώσιμης απασχόλησης, ο οργανωσιακός μετασχηματισμός και η μακροπρόθεσμη θεσμοθέτηση) **απαιτούν μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα και πιο δομημένες ευνοϊκές συνθήκες για να υλοποιηθούν πλήρως.**

Αυτό το μοτίβο αναδεικνύει μια ευρύτερη προέκταση για τη μελλοντική ανάπτυξη του μοντέλου SIM. Αν και το περιεχόμενο και η δομή της εκπαίδευσης χαίρουν ευρείας εκτίμησης, η αποτελεσματική επέκτασή τους εξαρτάται από την ύπαρξη ευνοϊκών συνθηκών που υπερβαίνουν την εκπαιδευτική διάσταση. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή των επιχειρήσεων και των ενδιαφερόμενων μερών στο πρόγραμμα θα μπορούσε να μην περιορίζεται στην ανάλυση και τον σχεδιασμό των δεξιοτήτων αλλά να επεκταθεί στη φάση της υλοποίησης με έναν πιο δομικό τρόπο. Όπως αποτυπώνεται και στις συστάσεις πολιτικής, η ενίσχυση των μηχανισμών διακυβέρνησης με τη

συμμετοχή πολλών ενδιαφερόμενων μερών, η διαφοροποίηση των διαδρομών μάθησης ανάλογα με τις ομάδες-στόχους και η καλύτερη ευθυγράμμιση του περιεχομένου της εκπαίδευσης με τους εταιρικούς και ρυθμιστικούς παράγοντες θα μπορούσαν να υποστηρίξουν μια πιο αποτελεσματική ενσωμάτωση του μοντέλου τόσο στα εκπαιδευτικά συστήματα όσο και στις οργανωσιακές πρακτικές. **Από αυτή την άποψη, η πρόκληση δεν έγκειται στην περαιτέρω επικύρωση της ποιότητας της εκπαίδευσης (η οποία είναι ήδη ευρέως αναγνωρισμένη), αλλά στη δημιουργία κατάλληλων συνθηκών για τη σταθερή και επεκτάσιμη εφαρμογή της.**

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Arvidson, M., Lyon, F., McKay, S., & Moro, D. (2013). Valuing the social? The nature and controversies of measuring social return on investment (SROI). *Voluntary Sector Review*, 4(1), 3–18.
- Belfiore, E. (2006). The Social Impacts of the Arts – Myth or Reality? In M. Mirza (Ed.), *Culture Vultures* (pp. 20–37). London: Policy Exchange.
- Belfiore, E., & Bennett, O. (2010). Beyond the “Toolkit”: Arts impact evaluation research and the realities of cultural policy-making. *Journal of Cultural Research*, 14(2), 121–142.
- Bollo, A., Da Milano, C., Gariboldi, A., & Torch, C. (2017). Study on Audience Development – How to place audiences at the centre of cultural organisations. European Commission.
- Boyle, E. A., Connolly, T. M., Hainey, T., et al. (2016). An update to the systematic literature review of empirical evidence of the impacts and outcomes of computer games and serious games. *Computers & Education*, 94, 178–192.
- Brest, P. (2010). The power of theories of change. *Stanford Social Innovation Review*, 8(2), 47–51.
- Clark, C., Rosenzweig, W., Long, D., & Olsen, S. (2004). Double Bottom Line Project Report: Assessing Social Impact in Double Bottom Line Ventures. New York: Rockefeller Foundation.
- Connolly, T. M., Boyle, E. A., MacArthur, E., Hainey, T., & Boyle, J. M. (2012). A systematic literature review of empirical evidence on computer games and serious games. *Computers & Education*, 59(2), 661–686.
- Crossick, G., & Kaszynska, P. (2016). Understanding the Value of Arts & Culture: The AHRC Cultural Value Project. Swindon: Arts & Humanities Research Council.
- Davies, R., & Dart, J. (2005). The ‘Most Significant Change’ (MSC) Technique: A Guide to Its Use. CARE International.
- Domahidi, E., Festl, R., & Quandt, T. (2014). To dwell among gamers: Investigating the relationship between social online game use and gaming-related friendships. *Computers in Human Behaviour*, 35, 107–115.
- Ducheneaut, N., Yee, N., Nickell, E., & Moore, R. J. (2007). The life and death of online gaming communities: a look at guilds in World of Warcraft. *Proceedings of CHI 2007*, 839–848.
- Ebrahim, A., & Rangan, V. K. (2014). What impact? A framework for measuring the scale and scope of social performance. *California Management Review*, 56(3), 118–141.
- Emerson, J. (2003). The blended value proposition: Integrating social and financial returns. *California Management Review*, 45(4), 35–51.
- Freeman, R. E. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. Boston: Pitman.
- Gargani, J. (2017). The leap from ROI to SROI: Farther than expected? *Evaluation and Program Planning*, 64, 116–126.
- Gertler, P. J., Martinez, S., Premand, P., Rawlings, L. B., & Vermeersch, C. (2016). *Impact Evaluation in Practice* (2nd ed.). Washington, DC: World Bank.
- Jeannotte, M. S. (2017). *Social Effects of Culture: A Literature Review*. Department of Canadian Heritage (Report).
- Kuo, H.J., Yeomans, M., Ruiz, D. and Lin, C.C., 2024. Video games and disability – a risk and benefit analysis. *Frontiers in Rehabilitation Science*, 5, p.1343057. Doi: 10.3389/fresc.2024.1343057.
- Maier, F., Schober, C., Simsa, R., & Millner, R. (2015). SROI as a method for evaluation research: Understanding merits and limitations. *Voluntas*, 26(5), 1805–1830.
- Matarasso, F. (1997). *Use or Ornament? The Social Impact of Participation in the Arts*. Stroud: Comedia.

- McCarthy, K., Ondaatje, E., Zakaras, L., & Brooks, A. (2004). *Gifts of the Muse: Reframing the Debate About the Benefits of the Arts*. Santa Monica, CA: RAND Corporation.
- Millar, R., & Hall, K. (2013). Social Return on Investment (SROI) and performance measurement. *Public Management Review*, 15(6), 923–941.
- Mortara, M., Catalano, C. E., Bellotti, F., et al. (2014). Learning cultural heritage by serious games. *Journal of Cultural Heritage*, 15(3), 318–325.
- Nguyen, A., 2022. Digital inclusion: social inclusion in the digital age. In: *Handbook of Social Inclusion, Research & Practices in Health and Social Care*. Switzerland: Springer Nature, pp. 1-12. DOI: 10.1007/978-3-030-48277-0_14-1.
- Nicholls, J., Lawlor, E., Neitzert, E., & Goodspeed, T. (2012). *A Guide to Social Return on Investment*. (2012 ed.). London: The SROI Network.
- Nicholls, J. (2017). Social return on investment – Development and convergence. *Evaluation and Program Planning*, 64, 127–135.
- OECD (2022). *Glossary of Key Terms in Evaluation and Results-Based Management*. OECD DAC.
- Patton, M. Q. (2011). *Developmental Evaluation: Applying Complexity Concepts to Enhance Innovation and Use*. New York: Guilford Press.
- Pawson, R., & Tilley, N. (1997). *Realistic Evaluation*. London: SAGE Publications.
- Peng, W., Lee, M., & Heeter, C. (2020). The effects of a serious game on role-taking and willingness to help: Empathy as a mediator. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 64(2), 202–223.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- Rogers, P. (2014). Theory of change. *Methodological Briefs: Impact Evaluation 2*. UNICEF Office of Research.
- Ruggiero, D. (2015). The effect of a persuasive social impact game on affective learning and attitude. *Computers in Human Behaviour*, 45, 213–221.
- Russo, P., Watkins, M., & Groundwater-Smith, S. (2014). The impact of gamification on museum patrons. *Curator: The Museum Journal*, 57(4), 463–475.
- Smith, A., et al. (2016). *The Social Effects of Culture*. Ottawa: Canadian Public Arts Funders (Report).
- Smith, S., Obrist, M., & Wright, P. (2013). Live-Action Role Play (LARP) for immersive storytelling: A comparison of workshops. *Proceedings of CHI 2013*, 3307–3316.
- Social Value UK, 2016. *SROI Guide: A Guide to Social Return on Investment*.
- Steinkuehler, C., & Williams, D. (2006). Where everybody knows your (Screen) name: Online games as “third places”. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11(4), 885–909.
- Villani, D., Carissoli, C., Triberti, S., Marchetti, A., Gilli, G. and Riva, G., 2018. Video Games for emotion regulation: A systematic review. *Games for Health Journal*, 7(1), pp. 1-13. Doi: 10.1089/g4h.2017.0108.
- Weiss, C. H. (1995). Nothing as practical as good theory: Exploring theory-based evaluation for comprehensive community initiatives. In *New Approaches to Evaluating Community Initiatives: Concepts, Methods, and Contexts* (pp. 65–92). Aspen Institute.
- Weiss, C. H. (1997). Theory-based evaluation: Past, present, and future. *New Directions for Evaluation*, 76, 41–55.
- Yin, R. K. (2017). *Case Study Research and Applications* (6th ed.). Los Angeles: SAGE.